

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRASTIS
Eina Petycioms, Chicago, Ill.
METINE PRENUMERATA:
Savaitinis laikraštis \$2.00
Kas mėnuo \$0.50
Vidurinė mėnesio viena \$3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujų Metų. Apšaukimų kaina klausit laišku. Adresas:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription Rates:
In United States \$2.00
To Canada and Mexico \$2.50
To all other Foreign Countries \$3.00
Advertising rates on application. Address:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3, 1879.

Metai XXVI

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, SAUSIS (JANUARY) 11 d., 1918 M.

No 2

Lietuvių Delegatai Apskelbia Lietuvos Neprigulmybę.

Vokietija žada Lietuvos Neprigulmybę Pripažinti.

Amerikos ir Anglijos Taikos Išlygos.

Derybos Tarp Vokiečių ir Bolševikų Nesiseka.

5. — Besišaliskas sutvarkymas visų pretensijų kaslink kolonijų, paremtas ant principo, kad užinteresuotos tautos turi lygų svorį su valdžios interesais.

6. — Evakuacija (Apleidimas) visos užimtos Rusijos teritorijos ir suteikimas progos Rusijos politiskam išsivystymui.

7. — Evakuacija Belgijos bei jokio mėginimo apribuoti jos neprigulmybę.

8. — Visa francūzų teritorija turi būti evakuota (apleista per vokiečių kariuomenę) ir atlyginimas už paėmimą Elzaso-Lotarėngijos.

9. — Sutvarkymas Italijos rubėžių, pasiremiant tautiskais dėsniais.

10. — Laisviausia proga autonomiskam išsivystymui Austro-Vengrijos tautų (ėėchų, slavokų, kroatų, ir t.t.).

11. — Evakuacija Rumunijos, Serbijos ir Montenegro, su padarymu kelio prie jurių Serbijai ir tarptautinis užtikrinimas ekonomiskos ir politiskos neprigulmybės bei žemių nepaliečiamybės Balkanų valstijoms.

12. — Saugi neprigulmybė Turkiskai daliai Ottomany Imperijos, bet kitoms tautoms po turkų valdžia privalo būti užtikrinta gyvybė ir proga autonomiskam išsivystymui; Dardanėliai pastoviai atidaryti visoms tautoms.

13. — Isteigimas neprigulminėgos Lenkijos viešpatijos, į kurią turi įeiti žemės daržės ir užužginčiamai lenkų žmoniems, su liuosu keliu prie jurių ir su užtikrinimu per tarptautinę sutartį Lenkijos politiskos ir ekonomiskos neprigulmybės ir teritorialės (žemių) nepaliečiamybės.

14. — Abėlonos tautų lygos padarymas, pasiremiant specialiais sutartimis bendrai gvarantuoti politiską neprigulmybę ir teritorialę nepaliečiamybę lygai didėms, kaip ir mažoms viešpatijoms.

Pabaigoj prezidentas pasakė taip:

"Matomas principas čia per visą programą, kurį aš išdėsciau. Tai yra principas teisybės višiesiems žmonėms ir tautoms ir jų teisei gyvuoti viena su kita, ant lygių laisvės ir saugumo išlygų ar jos būtų stiprios ar silpnos".

[Ant nelaimės, Lietuva ir lietuvių tauta, nors įtempusi akis, negali vienok patėmyti prakilėmuso principo pritaikinto prie savo loonos šalies, kuri buvo ir yra šios karės kankinė].

15. — Besišaliskas sutvarkymas visų pretensijų kaslink kolonijų, paremtas ant principo, kad užinteresuotos tautos turi lygų svorį su valdžios interesais.

16. — Evakuacija (Apleidimas) visos užimtos Rusijos teritorijos ir suteikimas progos Rusijos politiskam išsivystymui.

17. — Evakuacija Belgijos bei jokio mėginimo apribuoti jos neprigulmybę.

18. — Visa francūzų teritorija turi būti evakuota (apleista per vokiečių kariuomenę) ir atlyginimas už paėmimą Elzaso-Lotarėngijos.

19. — Sutvarkymas Italijos rubėžių, pasiremiant tautiskais dėsniais.

20. — Laisviausia proga autonomiskam išsivystymui Austro-Vengrijos tautų (ėėchų, slavokų, kroatų, ir t.t.).

21. — Evakuacija Rumunijos, Serbijos ir Montenegro, su padarymu kelio prie jurių Serbijai ir tarptautinis užtikrinimas ekonomiskos ir politiskos neprigulmybės bei žemių nepaliečiamybės Balkanų valstijoms.

22. — Saugi neprigulmybė Turkiskai daliai Ottomany Imperijos, bet kitoms tautoms po turkų valdžia privalo būti užtikrinta gyvybė ir proga autonomiskam išsivystymui; Dardanėliai pastoviai atidaryti visoms tautoms.

23. — Isteigimas neprigulminėgos Lenkijos viešpatijos, į kurią turi įeiti žemės daržės ir užužginčiamai lenkų žmoniems, su liuosu keliu prie jurių ir su užtikrinimu per tarptautinę sutartį Lenkijos politiskos ir ekonomiskos neprigulmybės ir teritorialės (žemių) nepaliečiamybės.

24. — Abėlonos tautų lygos padarymas, pasiremiant specialiais sutartimis bendrai gvarantuoti politiską neprigulmybę ir teritorialę nepaliečiamybę lygai didėms, kaip ir mažoms viešpatijoms.

Pabaigoj prezidentas pasakė taip:

"Matomas principas čia per visą programą, kurį aš išdėsciau. Tai yra principas teisybės višiesiems žmonėms ir tautoms ir jų teisei gyvuoti viena su kita, ant lygių laisvės ir saugumo išlygų ar jos būtų stiprios ar silpnos".

[Ant nelaimės, Lietuva ir lietuvių tauta, nors įtempusi akis, negali vienok patėmyti prakilėmuso principo pritaikinto prie savo loonos šalies, kuri buvo ir yra šios karės kankinė].

15. — Besišaliskas sutvarkymas visų pretensijų kaslink kolonijų, paremtas ant principo, kad užinteresuotos tautos turi lygų svorį su valdžios interesais.

16. — Evakuacija (Apleidimas) visos užimtos Rusijos teritorijos ir suteikimas progos Rusijos politiskam išsivystymui.

17. — Evakuacija Belgijos bei jokio mėginimo apribuoti jos neprigulmybę.

18. — Visa francūzų teritorija turi būti evakuota (apleista per vokiečių kariuomenę) ir atlyginimas už paėmimą Elzaso-Lotarėngijos.

19. — Sutvarkymas Italijos rubėžių, pasiremiant tautiskais dėsniais.

20. — Laisviausia proga autonomiskam išsivystymui Austro-Vengrijos tautų (ėėchų, slavokų, kroatų, ir t.t.).

21. — Evakuacija Rumunijos, Serbijos ir Montenegro, su padarymu kelio prie jurių Serbijai ir tarptautinis užtikrinimas ekonomiskos ir politiskos neprigulmybės bei žemių nepaliečiamybės Balkanų valstijoms.

22. — Saugi neprigulmybė Turkiskai daliai Ottomany Imperijos, bet kitoms tautoms po turkų valdžia privalo būti užtikrinta gyvybė ir proga autonomiskam išsivystymui; Dardanėliai pastoviai atidaryti visoms tautoms.

23. — Isteigimas neprigulminėgos Lenkijos viešpatijos, į kurią turi įeiti žemės daržės ir užužginčiamai lenkų žmoniems, su liuosu keliu prie jurių ir su užtikrinimu per tarptautinę sutartį Lenkijos politiskos ir ekonomiskos neprigulmybės ir teritorialės (žemių) nepaliečiamybės.

24. — Abėlonos tautų lygos padarymas, pasiremiant specialiais sutartimis bendrai gvarantuoti politiską neprigulmybę ir teritorialę nepaliečiamybę lygai didėms, kaip ir mažoms viešpatijoms.

Pabaigoj prezidentas pasakė taip:

"Matomas principas čia per visą programą, kurį aš išdėsciau. Tai yra principas teisybės višiesiems žmonėms ir tautoms ir jų teisei gyvuoti viena su kita, ant lygių laisvės ir saugumo išlygų ar jos būtų stiprios ar silpnos".

[Ant nelaimės, Lietuva ir lietuvių tauta, nors įtempusi akis, negali vienok patėmyti prakilėmuso principo pritaikinto prie savo loonos šalies, kuri buvo ir yra šios karės kankinė].

AMERIKOS TAIKOS IŠLYGOS.

Washington, D. C. Sausio 8 d. — Prezidentas Wilson šiandien, laikydamas kalbą kongrese, padavė išlygas, kuriomis Amerika susitaukytų. Šitos išlygos yra labai panašios į išlygas, kurias padavė Anglijos premieras Lloyd George.

Prezidentas perstatė aiškia taikos programą, susidedančią iš keturiolikos punktu. Sulyg prezidento, sekančios išlygos yra reikalingos:

1. — Atviros taikos sutartys be paslaptingų tarptautiskų susitarimų.

2. — Absolutiska jurių laisvė laike taikos ir laike karės, išskyrus tuos atsitikimus, kuomet jurės gali būti uždarytos sulyg tarptautiniu nusprendimu.

3. — Prasinimas visų ekonominių barjerų ir įvedimas lygių pramonėje tarp tautų, sufinkančių ant taikos ir susidraugavusių dėlei jos palaikymo.

4. — Garantijos [užtikrinimas], kad tautų apsiginklavimas bus sumažintas iki žemiausio laipsnio, reikalingo naminiam saugumui.

AMERIKOS TAIKOS IŠLYGOS.

Washington, D. C. Sausio 8 d. — Prezidentas Wilson šiandien, laikydamas kalbą kongrese, padavė išlygas, kuriomis Amerika susitaukytų. Šitos išlygos yra labai panašios į išlygas, kurias padavė Anglijos premieras Lloyd George.

Prezidentas perstatė aiškia taikos programą, susidedančią iš keturiolikos punktu. Sulyg prezidento, sekančios išlygos yra reikalingos:

1. — Atviros taikos sutartys be paslaptingų tarptautiskų susitarimų.

2. — Absolutiska jurių laisvė laike taikos ir laike karės, išskyrus tuos atsitikimus, kuomet jurės gali būti uždarytos sulyg tarptautiniu nusprendimu.

3. — Prasinimas visų ekonominių barjerų ir įvedimas lygių pramonėje tarp tautų, sufinkančių ant taikos ir susidraugavusių dėlei jos palaikymo.

4. — Garantijos [užtikrinimas], kad tautų apsiginklavimas bus sumažintas iki žemiausio laipsnio, reikalingo naminiam saugumui.

AMERIKOS TAIKOS IŠLYGOS.

Washington, D. C. Sausio 8 d. — Prezidentas Wilson šiandien, laikydamas kalbą kongrese, padavė išlygas, kuriomis Amerika susitaukytų. Šitos išlygos yra labai panašios į išlygas, kurias padavė Anglijos premieras Lloyd George.

Prezidentas perstatė aiškia taikos programą, susidedančią iš keturiolikos punktu. Sulyg prezidento, sekančios išlygos yra reikalingos:

1. — Atviros taikos sutartys be paslaptingų tarptautiskų susitarimų.

2. — Absolutiska jurių laisvė laike taikos ir laike karės, išskyrus tuos atsitikimus, kuomet jurės gali būti uždarytos sulyg tarptautiniu nusprendimu.

3. — Prasinimas visų ekonominių barjerų ir įvedimas lygių pramonėje tarp tautų, sufinkančių ant taikos ir susidraugavusių dėlei jos palaikymo.

4. — Garantijos [užtikrinimas], kad tautų apsiginklavimas bus sumažintas iki žemiausio laipsnio, reikalingo naminiam saugumui.

AMERIKOS TAIKOS IŠLYGOS.

Washington, D. C. Sausio 8 d. — Prezidentas Wilson šiandien, laikydamas kalbą kongrese, padavė išlygas, kuriomis Amerika susitaukytų. Šitos išlygos yra labai panašios į išlygas, kurias padavė Anglijos premieras Lloyd George.

Prezidentas perstatė aiškia taikos programą, susidedančią iš keturiolikos punktu. Sulyg prezidento, sekančios išlygos yra reikalingos:

1. — Atviros taikos sutartys be paslaptingų tarptautiskų susitarimų.

2. — Absolutiska jurių laisvė laike taikos ir laike karės, išskyrus tuos atsitikimus, kuomet jurės gali būti uždarytos sulyg tarptautiniu nusprendimu.

3. — Prasinimas visų ekonominių barjerų ir įvedimas lygių pramonėje tarp tautų, sufinkančių ant taikos ir susidraugavusių dėlei jos palaikymo.

4. — Garantijos [užtikrinimas], kad tautų apsiginklavimas bus sumažintas iki žemiausio laipsnio, reikalingo naminiam saugumui.

AMERIKOS TAIKOS IŠLYGOS.

Washington, D. C. Sausio 8 d. — Prezidentas Wilson šiandien, laikydamas kalbą kongrese, padavė išlygas, kuriomis Amerika susitaukytų. Šitos išlygos yra labai panašios į išlygas, kurias padavė Anglijos premieras Lloyd George.

Prezidentas perstatė aiškia taikos programą, susidedančią iš keturiolikos punktu. Sulyg prezidento, sekančios išlygos yra reikalingos:

1. — Atviros taikos sutartys be paslaptingų tarptautiskų susitarimų.

2. — Absolutiska jurių laisvė laike taikos ir laike karės, išskyrus tuos atsitikimus, kuomet jurės gali būti uždarytos sulyg tarptautiniu nusprendimu.

3. — Prasinimas visų ekonominių barjerų ir įvedimas lygių pramonėje tarp tautų, sufinkančių ant taikos ir susidraugavusių dėlei jos palaikymo.

4. — Garantijos [užtikrinimas], kad tautų apsiginklavimas bus sumažintas iki žemiausio laipsnio, reikalingo naminiam saugumui.

met Centralinių Viešpatijų delegatai atvyko į Lietuvį Brastą atnaujiniui derybų, tai jie nerado ten rusiškų delegatų. Viskas, kas laukė jų, buvo tik telegramas, reikalaujantis, kad konferencija būtų perkelta į Stockholmą, Svedijoj.

Kas išeis iš tų derybų tarp Vokiecijos ir Rusijos, kol kas nėra aišku. Abidvi pusės apreiškė, kad nekuriu pasiūlyjimais priešingos pusės yra nepriimtini. Rusija pasakė, kad Vokiecijos išlygos kaslink užimtų žemių [Lenkijos ir Lietuvos] negali būti Rusijos priimtos, gi Vokiecijos kancleris, Von Hertling, praneša, kad vokiečiai negali perkelti taikos derybų į Stockholmą, kaip to rusai reikalauja.

Rusų pozicija išrodo lyg stipresnę, nes jie praneša, kad Centralinių Viešpatijų, ir net pačios Vokiecijos delegatai yra pasidalinę nuomonėj kaslink užkariautu kraštų prijungimo, bet iš kitos pusės, nėra jokių nurodymų, kad Vokietija nuo savo išlygų nusileis, nors čia gandas, buk vokiški ir austrų delegatai sugrįžę į Lietuvį Brastą su naujomis instrukcijomis.

Vokiecijos kancleris von Hertling ir užrubežio ministerijos pasekretorius laikė šiame klauseme praktikas Reichstago vyriausio komiteto posėdyje, bet abudu nepasakė aiškiai, ar Vokietija laikysis tų išlygų, kurioms Rusija yra priešinga.

Antroj savo prakalboj tame pačiame Reichstago komitete kancleris vakar pripažino, kad Vokietija turi reikalą su toliais atsitikimais, kurie gali permainingai visą dalykų stovį bėgyje vienos nakties. Kaslink rusų pasiulyto perkėlimo konferencijos iš Lietuvį Brastos į Stockholmą, kancleris pasakė, kad tokis žingsnis privedytų prie "didelių sunkenybių" ir dar pridėjo, kad Vokietija negali leisti bolševikams diktuoti, kur mitingai turi but laikomi.

15. — Besišaliskas sutvarkymas visų pretensijų kaslink kolonijų, paremtas ant principo, kad užinteresuotos tautos turi lygų svorį su valdžios interesais.

16. — Evakuacija (Apleidimas) visos užimtos Rusijos teritorijos ir suteikimas progos Rusijos politiskam išsivystymui.

17. — Evakuacija Belgijos bei jokio mėginimo apribuoti jos neprigulmybę.

18. — Visa francūzų teritorija turi būti evakuota (apleista per vokiečių kariuomenę) ir atlyginimas už paėmimą Elzaso-Lotarėngijos.

19. — Sutvarkymas Italijos rubėžių, pasiremiant tautiskais dėsniais.

20. — Laisviausia proga autonomiskam išsivystymui Austro-Vengrijos tautų (ėėchų, slavokų, kroatų, ir t.t.).

21. — Evakuacija Rumunijos, Serbijos ir Montenegro, su padarymu kelio prie jurių Serbijai ir tarptautinis užtikrinimas ekonomiskos ir politiskos neprigulmybės bei žemių nepaliečiamybės Balkanų valstijoms.

22. — Saugi neprigulmybė Turkiskai daliai Ottomany Imperijos, bet kitoms tautoms po turkų valdžia privalo būti užtikrinta gyvybė ir proga autonomiskam išsivystymui; Dardanėliai pastoviai atidaryti visoms tautoms.

23. — Isteigimas neprigulminėgos Lenkijos viešpatijos, į kurią turi įeiti žemės daržės ir užužginčiamai lenkų žmoniems, su liuosu keliu prie jurių ir su užtikrinimu per tarptautinę sutartį Lenkijos politiskos ir ekonomiskos neprigulmybės ir teritorialės (žemių) nepaliečiamybės.

24. — Abėlonos tautų lygos padarymas, pasiremiant specialiais sutartimis bendrai gvarantuoti politiską neprigulmybę ir teritorialę nepaliečiamybę lygai didėms, kaip ir mažoms viešpatijoms.

Pabaigoj prezidentas pasakė taip:

"Matomas principas čia per visą programą, kurį aš išdėsciau. Tai yra principas teisybės višiesiems žmonėms ir tautoms ir jų teisei gyvuoti viena su kita, ant lygių laisvės ir saugumo išlygų ar jos būtų stiprios ar silpnos".

[Ant nelaimės, Lietuva ir lietuvių tauta, nors įtempusi akis, negali vienok patėmyti prakilėmuso principo pritaikinto prie savo loonos šalies, kuri buvo ir yra šios karės kankinė].

15. — Besišaliskas sutvarkymas visų pretensijų kaslink kolonijų, paremtas ant principo, kad užinteresuotos tautos turi lygų svorį su valdžios interesais.

16. — Evakuacija (Apleidimas) visos užimtos Rusijos teritorijos ir suteikimas progos Rusijos politiskam išsivystymui.

17. — Evakuacija Belgijos bei jokio mėginimo apribuoti jos neprigulmybę.

18. — Visa francūzų teritorija turi būti evakuota (apleista per vokiečių kariuomenę) ir atlyginimas už paėmimą Elzaso-Lotarėngijos.

19. — Sutvarkymas Italijos rubėžių, pasiremiant tautiskais dėsniais.

20. — Laisviausia proga autonomiskam išsivystymui Austro-Vengrijos tautų (ėėchų, slavokų, kroatų, ir t.t.).

21. — Evakuacija Rumunijos, Serbijos ir Montenegro, su padarymu kelio prie jurių Serbijai ir tarptautinis užtikrinimas ekonomiskos ir politiskos neprigulmybės bei žemių nepaliečiamybės Balkanų valstijoms.

22. — Saugi neprigulmybė Turkiskai daliai Ottomany Imperijos, bet kitoms tautoms po turkų valdžia privalo būti užtikrinta gyvybė ir proga autonomiskam išsivystymui; Dardanėliai pastoviai atidaryti visoms tautoms.

23. — Isteigimas neprigulminėgos Lenkijos viešpatijos, į kurią turi įeiti žemės daržės ir užužginčiamai lenkų žmoniems, su liuosu keliu prie jurių ir su užtikrinimu per tarptautinę sutartį Lenkijos politiskos ir ekonomiskos neprigulmybės ir teritorialės (žemių) nepaliečiamybės.

24. — Abėlonos tautų lygos padarymas, pasiremiant specialiais sutartimis bendrai gvarantuoti politiską neprigulmybę ir teritorialę nepaliečiamybę lygai didėms, kaip ir mažoms viešpatijoms.

Pabaigoj prezidentas pasakė taip:

"Matomas principas čia per visą programą, kurį aš išdėsciau. Tai yra principas teisybės višiesiems žmonėms ir tautoms ir jų teisei gyvuoti viena su kita, ant lygių laisvės ir saugumo išlygų ar jos būtų stiprios ar silpnos".

[Ant nelaimės, Lietuva ir lietuvių tauta, nors įtempusi akis, negali vienok patėmyti prakilėmuso principo pritaikinto prie savo loonos šalies, kuri buvo ir yra šios karės kankinė].

15. — Besišaliskas sutvarkymas visų pretensijų kaslink kolonijų, paremtas ant principo, kad užinteresuotos tautos turi lygų svorį su valdžios interesais.

16. — Evakuacija (Apleidimas) visos užimtos Rusijos teritorijos ir suteikimas progos Rusijos politiskam išsivystymui.

17. — Evakuacija Belgijos bei jokio mėginimo apribuoti jos neprigulmybę.

18. — Visa francūzų teritorija turi būti evakuota (apleista per vokiečių kariuomenę) ir atlyginimas už paėmimą Elzaso-Lotarėngijos.

19. — Sutvarkymas Italijos rubėžių, pasiremiant tautiskais dėsniais.

20. — Laisviausia proga autonomiskam išsivystymui Austro-Vengrijos tautų (ėėchų, slavokų, kroatų, ir t.t.).

21. — Evakuacija Rumunijos, Serbijos ir Montenegro, su padarymu kelio prie jurių Serbijai ir tarptautinis užtikrinimas ekonomiskos ir politiskos neprigulmybės bei žemių nepaliečiamybės Balkanų valstijoms.

22. — Saugi neprigulmybė Turkiskai daliai Ottomany Imperijos, bet kitoms tautoms po turkų valdžia privalo būti užtikrinta gyvybė ir proga autonomiskam išsivystymui; Dardanėliai pastoviai atidaryti visoms tautoms.

23. — Isteigimas neprigulminėgos Lenkijos viešpatijos, į kurią turi įeiti žemės daržės ir užužginčiamai lenkų žmoniems, su liuosu keliu prie jurių ir su užtikrinimu per tarptautinę sutartį Lenkijos politiskos ir ekonomiskos neprigulmybės ir teritorialės (žemių) nepaliečiamybės.

24. — Abėlonos tautų lygos padarymas, pasiremiant specialiais sutartimis bendrai gvarantuoti politiską neprigulmybę ir teritorialę nepaliečiamybę lygai didėms, kaip ir mažoms viešpatijoms.

Pabaigoj prezidentas pasakė taip:

"Matomas principas čia per visą programą, kurį aš išdėsciau. Tai yra principas teisybės višiesiems žmonėms ir tautoms ir jų teisei gyvuoti viena su kita, ant lygių laisvės ir saugumo išlygų ar jos būtų stiprios ar silpnos".

[Ant nelaimės, Lietuva ir lietuvių tauta, nors įtempusi akis, negali vienok patėmyti prakilėmuso principo pritaikinto prie savo loonos šalies, kuri buvo ir yra šios karės kankinė].

15. — Besišaliskas sutvarkymas visų pretensijų kaslink kolonijų, paremtas ant principo, kad užinteresuotos tautos turi lygų svorį su valdžios interesais.

16. — Evakuacija (Apleidimas) visos užimtos Rusijos teritorijos ir suteikimas progos Rusijos politiskam išsivystymui.

17. — Evakuacija Belgijos bei jokio mėginimo apribuoti jos neprigulmybę.

18. — Visa francūzų teritorija turi būti evakuota (apleista per vokiečių kariuomenę) ir atlyginimas už paėmimą Elzaso-Lotarėngijos.

19. — Sutvarkymas Italijos rubėžių, pasiremiant tautiskais dėsniais.

20. — Laisviausia proga autonomiskam išsivystymui Austro-Vengrijos tautų (ėėchų, slavokų, kroatų, ir t.t.).

21. — Evakuacija Rumunijos, Serbijos ir Montenegro, su padarymu kelio prie jurių Serbijai ir tarptautinis užtikrinimas ekonomiskos ir politiskos neprigulmybės bei žemių nepaliečiamybės Balkanų valstijoms.

22. — Saugi neprigulmybė Turkiskai daliai Ottomany Imperijos, bet kitoms tautoms po turkų valdžia privalo būti užtikrinta gyvybė ir proga autonomiskam išsivystymui; Dardanėliai pastoviai atidaryti visoms tautoms.

23. — Isteigimas neprigulminėgos Lenkijos viešpatijos, į kurią turi įeiti žemės daržės ir užužginčiamai lenkų žmoniems, su liuosu keliu prie jurių ir su užtikrinimu per tarptautinę sutartį Lenkijos politiskos ir ekonomiskos neprigulmybės ir teritorialės (žemių) nepaliečiamybės.

24. — Abėlonos tautų lygos padarymas, pasiremiant specialiais sutartimis bendrai gvarantuoti politiską neprigulmybę ir teritorialę nepaliečiamybę lygai didėms, kaip ir mažoms viešpatijoms.

Pabaigoj prezidentas pasakė taip:

"Matomas principas čia per visą programą, kurį aš išdėsciau. Tai yra principas teisybės višiesiems žmonėms ir tautoms ir jų teisei gyvuoti viena su kita, ant lygių laisvės ir saugumo išlygų ar jos būtų stiprios ar silpnos".

[Ant nelaimės, Lietuva ir lietuvių tauta, nors įtempusi akis, negali vienok patėmyti prakilėmuso principo pritaikinto prie savo loonos šalies, kuri buvo ir yra šios karės kankinė].

15. — Besišaliskas sutvarkymas visų pretensijų kaslink kolonijų, paremtas ant principo, kad užinteresuotos tautos turi lygų svorį su valdžios interesais.

16. — Evakuacija (Apleidimas) visos užimtos Rusijos teritorijos ir suteikimas progos Rusijos politiskam išsivystymui.

17. — Evakuacija Belgijos bei jokio mėginimo apribuoti jos neprigulmybę.

18. — Visa francūzų teritorija turi būti evakuota (apleista per vokiečių kariuomenę) ir atlyginimas už paėmimą Elzaso-Lotarėngijos.

19. — Sutvarkymas Italijos rubėžių, pasiremiant tautiskais dėsniais.

20. — Laisviausia proga autonomiskam išsivystymui Austro-Vengrijos tautų (ėėchų, slavokų, kroatų, ir t.t.).

21. — Evakuacija Rumunijos, Serbijos ir Montenegro, su padarymu kelio prie jurių Serbijai ir tarptautinis užtikrinimas ekonomiskos ir politiskos neprigulmybės bei žemių nepaliečiamybės Balkanų valstijoms.

22. — Saugi neprigulmybė Turkiskai daliai Ottomany Imperijos, bet kitoms tautoms po turkų valdžia privalo būti užtikrinta gyvybė ir proga autonomiskam išsivystymui; Dardanėliai pastoviai atidaryti visoms tautoms.

23. — Isteigimas neprigulminėgos Lenkijos viešpatijos, į kurią turi įeiti žemės daržės ir užužginčiamai lenkų žmoniems, su liuosu keliu prie jurių ir su užtikrinimu per tarptautinę sutartį Lenkijos politiskos ir ekonomiskos neprigulmybės ir teritorialės (žemių) nepaliečiamybės.

24. — Abėlonos tautų lygos padarymas, pasiremiant specialiais sutartimis bendrai gvarantuoti politiską neprigulmybę ir teritorialę nepaliečiamybę lygai didėms, kaip ir mažoms viešpatijoms.

Pabaigoj prezidentas pasakė taip:

"Matomas principas čia per visą programą, kurį aš išdėsciau. Tai yra principas teisybės višiesiems žmonėms ir tautoms ir jų teisei gyvuoti viena su kita, ant lygių laisvės ir saugumo išlygų ar jos būtų stiprios ar silpnos".

[Ant nelaimės, Lietuva ir lietuvių tauta, nors įtempusi akis, negali vienok patėmyti prakilėmuso principo pritaikinto prie savo loonos šalies, kuri buvo ir yra šios karės kankinė].

15. — Besišaliskas sutvarkymas visų pretensijų kaslink kolonijų, paremtas ant principo, kad užinteresuotos tautos turi lygų svorį su valdžios interesais.

16. — Evakuacija (Apleidimas) visos užimtos Rusijos teritorijos ir suteikimas progos Rusijos politiskam išsivystymui.

17. — Evakuacija Belgijos bei jokio mėginimo apribuoti jos neprigulmybę.

18. — Visa francūzų teritorija turi būti evakuota (apleista per vokiečių kariuomenę) ir atlyginimas už paėmimą Elzaso-Lotarėngijos.

19. — Sutvarkymas Italijos rubėžių, pasiremiant tautiskais dėsniais.

20. — Laisviausia proga autonomiskam išsivystymui Austro-Vengrijos tautų (ėėchų, slavokų, kroatų, ir t.t.).

21. — Evakuacija Rumunijos, Serbijos ir Montenegro, su padarymu kelio prie jurių Serbijai ir tarptautinis užtikrinimas ekonomiskos ir politiskos neprigulmybės bei žemių nepaliečiamybės Balkanų valstijoms.

22. — Saugi neprigulmybė Turkiskai daliai Ottomany Imperijos, bet kitoms tautoms po turkų valdžia privalo būti užtikrinta gyvybė ir proga autonomiskam išsivystymui; Dardanėliai pastoviai atidaryti visoms tautoms.

23. — Isteigimas neprigulminėgos Lenkijos viešpatijos, į kurią turi įeiti žemės daržės ir užužginčiamai lenkų žmoniems, su liuosu keliu prie jurių ir su užtikrinimu per tarptautinę sutartį Lenkijos politiskos ir ekonomiskos neprigulmybės ir teritorialės (žemių) nepaliečiamybės.

24. — Abėlonos tautų lygos padarymas, pasiremiant specialiais sutartimis bendrai gvarantuoti politiską neprigulmybę ir teritorialę nepaliečiamybę lygai didėms, kaip ir mažoms viešpatijoms.

Pabaigoj prezidentas pasakė taip:

"Matomas principas čia per visą programą, kurį aš išdėsciau. Tai yra principas teisybės višiesiems žmonėms ir tautoms ir jų teisei gyvuoti viena su kita, ant lygių laisvės ir saugumo išlygų ar jos būtų stiprios ar silpnos".

[Ant nelaimės, Lietuva ir lietuvių tauta, nors įtempusi akis, negali vienok patėmyti prakilėmuso principo pritaikinto prie savo loonos šalies, kuri buvo ir yra šios karės kankinė].

15. — Besišaliskas sutvarkymas visų pretensijų kaslink kolonijų, paremtas ant principo, kad užinteresuotos tautos turi lygų svorį su valdžios interesais.

16. — Evakuacija (Apleidimas) visos užimtos Rusijos teritorijos ir suteikimas progos Rusijos politiskam išsivystymui.

17. — Evakuacija Belgijos bei jokio mėginimo apribuoti jos neprigulmybę.

18. — Visa francūzų teritorija turi būti evakuota (apleista per vokiečių kariuomenę) ir atlyginimas už paėmimą Elzaso-Lotarėngijos.

19. — Sutvarkymas Italijos rubėžių, pasiremiant tautiskais dėsniais.

20. — Laisviausia proga autonomiskam išsivystymui Austro-Vengrijos tautų (ėėchų, slavokų, kroatų, ir t.t.).

21. — Evakuacija Rumunijos, Serbijos ir Montenegro, su padarymu kelio prie jurių Serbijai ir tarptautinis užtikrinimas ekonomiskos ir politiskos neprigulmybės bei žemių nepaliečiamybės Balkanų valstijoms.

22. — Saugi neprigulmybė Turkiskai daliai Ottomany Imperijos, bet kitoms tautoms po turkų valdžia privalo būti užtikrinta gyvybė ir proga autonomiskam išsivystymui; Dardanėliai pastoviai atidaryti visoms tautoms.

23. — Isteigimas neprigulminėgos Lenkijos viešpatijos, į kurią turi įeiti žemės daržės ir užužginčiamai lenkų žmoniems, su liuosu keliu prie jurių ir su užtikrinimu per tarptautinę sutartį Lenkijos politiskos ir ekonomiskos neprigulmybės ir teritorialės (žemių) nepaliečiamybės.

24. — Abėlonos tautų lygos padarymas, pasiremiant specialiais sutartimis bendrai gvarantuoti politiską neprigulmybę ir teritorialę nepaliečiamybę lygai didėms, kaip ir mažoms viešpatijoms.

Pabaigoj prezidentas pasakė taip:

"Matomas principas čia per visą programą, kurį aš išdėsciau. Tai yra principas teisybės višiesiems žmonėms ir tautoms ir jų teisei gyvuoti viena su kita, ant lygių laisvės ir saugumo išlygų ar jos būtų stiprios ar silpnos".

[Ant nelaimės, Lietuva ir lietuvių tauta, nors įtempusi akis, negali vienok patėmyti prakilėmuso principo pritaikinto prie savo loonos šalies, kuri buvo ir yra šios karės kankinė].

15. — Besišaliskas sutvarkymas visų pretensijų kaslink kolonijų, paremtas ant principo, kad užinteresuotos tautos turi lygų svorį su valdžios interesais.

16. — Evakuacija (Apleidimas) visos užimtos Rusijos teritorijos ir suteikimas progos Rusijos politiskam išsivystymui.

17. — Evakuacija Belgijos bei jokio mėginimo apribuoti jos neprigulmybę.

18. — Visa francūzų teritorija turi būti evakuota (apleista per vokiečių kariuomenę) ir atlyginimas už paėmimą Elzaso-Lotarėngijos.

19. — Sutvarkymas Italijos rubėžių, pasiremiant tautiskais dėsniais.

20. — Laisviausia proga autonomiskam išsivystymui Austro-Vengrijos tautų (ėėchų, slavokų, kroatų, ir t.t.).

21. — Evakuacija Rumunijos, Serbijos ir Montenegro, su padarymu kelio prie jurių Serbijai ir tarptautinis užtikrinimas ekonomiskos ir politiskos neprigulmybės bei žemių nepaliečiamybės Balkanų valstijoms.

22. — Saugi neprigulmybė Turkiskai daliai Ottomany Imperijos, bet kitoms tautoms po turkų valdžia privalo būti užtikrinta gyvybė ir proga autonomiskam išsivystymui; Dardanėliai pastoviai atidaryti visoms tautoms.

23. — Isteigimas neprigulminėgos Lenkijos viešpatijos, į kurią turi įeiti žemės daržės ir užužginčiamai lenkų žmoniems, su liuosu keliu prie jurių ir su užtikrinimu per tarptautinę sutartį Lenkijos politiskos ir ekonomiskos neprigulmybės ir teritorialės (žemių) nepaliečiamybės.

24. — Abėlonos tautų lygos padarymas, pasiremiant specialiais sutartimis bendrai gvarantuoti politiską neprigulmybę ir teritorialę nepaliečiamybę lygai didėms, kaip ir mažoms viešpatijoms.

Pabaigoj prezidentas pasakė taip:

"Matomas principas čia per visą programą, kurį aš išdėsciau. Tai yra principas teisybės višiesiems žmonėms ir tautoms ir jų teisei gyvuoti viena su kita, ant ly

prisiųsdamas čekį ant \$10.00 Lietuvos laisvės išgavimui, rašo:

"Aukaudamas, trokštu: kad Lietuva su naujais 1918-ais metais liktų laisva šalis ir kad busiantie metai būtų perversmės metai—iš sunkių vargų ir aštrių kančių į Neprigulmybę.

"Visiems lietuviams veikėjams velti juo geriausio pasisekimo išgavime laisvės ir neprigulmybės mūsų tėvynei Lietuva."

Gal nekuriems skatytojams bus navatna, kad jie iki šiolei nematė didžiausio Lietuvos Banko — Universal State Banko — šiamė skyriuje, tarp aukautojų Lietuvos laisvei.

Istikro, buvo dėlei to net rugojimų. Vienok jie nepamatuoti. Šita didžiausia Amerikoje lietuvių finansinė įstaiga širdingai atsiliepė į šitą reikalą, kuris dabar iki gyvos širdies apeina kiekvieną lietuvį — išgauti Lietuvai laisvę.

P-as Juozas Elijašius (Elias), Universal State Banko prezidentas ir žymus veikėjas Illinois valstijos politikoje, išrašė čekį ant \$25.00.

P-as Jonas I. Bagdžiūnas, Universal State Banko kassierius ir Chicago parkų komisijonierius, taipgi žymus politiškas Chicago veikėjas, paaukavo Lietuvos laisvės išgavimui taipgi \$25.00.

P-as A. Olševskis, buvusis "Lietuvos" leidejas ir dabartinis Universal State Banko vice-prezidentas, paaukavo penkinę.

Atsiminus, kad jau pirmiaus nekuri Universal State Banko direktoriai paaukavo žymias sumas — kaip Dr. Kulis \$25.00, p. Vilimačiūsis \$25.00 — matome, kad Universal State Banko urėdinių kreditų išpuola suvirš šimtas doliarų, sudėtų ant Lietuvos laisvės aukuro.

Mums labai yra smagu tai pažymėti, ir lietuviai gali pasidžiaugti tokiomis savo įstaigomis, kurios yra prielankios ir rūpinasi Lietuvos tautiniais reikalais.

Lietuviai privalo laikytis obalsio "Savięj pas Savuosius". Lietuviai privalo remti tokias savo įstaigas, kurios taipgi remia lietuvių reikalus. Mums smagu yra pažymėti, kad Universal State Bank yra tokia įstaiga, kuri atjaučia didžiausiam lietuvių reikalui — Lietuvos laisvei.

Apart pirmiaus paskelbtų, prisusta į "Lietuvos" Kalėdinį Fondą dar sekančios aukos:

Iš Chicago's. (Nuo Sim. Daukanto Skolijimo ir Budav, Draugijos narių):

- J. Raugevičius \$1.00
A. Misevičius 1.00
B. Kazanauskas 1.00
J. Petraitis 1.00
J. Žilīs 1.00
R. Zaura 1.00

Visi viršminėti yra Draugijos direktoriai; gi Dr-jos nariai sumetė sekančiai:

- Adv. J. Kučinskis 5.00
A. Vinslamas 1.00
M. Kaminskis 1.00
M. Tamkotonis 1.00
K. Salučka 1.00
P. Kraujalis 1.00
M. Kirkilas 1.00
D. Barauskas 1.00
A. Pociūnas 1.00
J. Zaura 1.00
J. Stalutonis ..... .50
J. Firavičius ..... .50
P. Balčiūnas ..... .50
J. Lukošius ..... .50
J. Blauzdis ..... .50
S. Užemckis ..... .50
K. Jankunas ..... .50
K. Kareckis ..... .35
P. Skodžius ..... .35
P. Kaminskis ..... .25
J. Pečinkas ..... .25
P. Bučiūnas ..... .25
B. Jackevičius ..... .25
J. Balsevičius ..... .25
V. Srogis ..... .25
M. Kanapckas ..... .25
P. Misevičius ..... .25
J. Palitūnas ..... .25
A. Adomaitis ..... .25
J. Vaičiūlis ..... .25
Juoz. Paunksnis ..... .25
V. Mikšis ..... .25
J. Alekna ..... .25

- F. Balčiūnas ..... .25
Smulkių ..... .19

Viso labo \$28.20

Iš Chicago (So. Englewoodo 4 vietinių Draugijų Komitetas, apart pirmiaus prisųstų ir jau paskelbtų atų):

- B. Jahulis (antru sykiu) \$5.00
J. Janulis 2.00
J. Giraitis 1.00
P. Giraitienė 1.00
O. Baukienė 1.00
M. Rudis 1.00
J. Kuzmickas 1.00
J. Kapočius 1.00
P. Krosauskas 1.00
L. Stasiulis 1.00
P. Radzevičius ..... .50
J. Kuodis ..... .50
J. Valonis ..... .50
J. Kornis (?) ..... .25
Vijūnas ..... .25
Bemotavičius ..... .25
S. Varneckas ..... .25
K. Jasinskis ..... .25
A. Statkus ..... .25
E. Radzevičia ..... .25
J. Kaupas ..... .25
J. Tumšis ..... .25
A. Gauša ..... .25
A. Belašis ..... .25

Viso \$21.23

Iš Waterbury, Conn.:

- Juozas Ivanauskas \$5.00
Juozas Mačiulis 2.00
Pranas Vyčas 3.00
Petras Steponavičius 5.00

Viso \$15.00

Iš Grand Rapids, Mich.:

- Marjona Bernotienė \$1.00
M. Kulesius 1.00
P. Butkus ..... .50
P. Medalinskis ..... .50
P. Greičaitis ..... .50
M. Ruseckas ..... .50
P. Jankauskas ..... .50

Viso \$4.50

Pavienės aukos:

- Petras Miliauskas, iš Worland, Wyo. ... \$50.00
Juozas Elias, Prezid. Universal State Banko, Chicagoje \$25.00
Jonas I. Bagdžiūnas, Kasierius Universal State Banko, Chicagoje, ... 25.00
Antanas Olševskis, Vice-prez. Universal State Banko, Chicagoje 5.00
Juoz. Mosteika, Foxcraft, Me. 2.00
Ch. Valiukas, Waterbury, Conn. 1.00
P. Jusis, Kenosha, Wis. ... 1.00
Alex. Jokubaitis, Sioux City Ia. 1.00
D. Gaidmor, Frankfort, Me. ... 1.00
SLA 182 kuopa, nuo West Side, Chicago, ... 10.00
Ant. Stankus, bučėris, Chicago, Ill. 5.00
Kaz. Zamaravičius, grosern. Chicago, Ill. 1.00
Vincas Brusokas, Chicago, Ill. 1.00
Aleks. Partokas, kraut. iš W. Frankfort, Ill. 10.00
Kasparas Sekel, "Lietuvos" agentas, Cleveland, Ohio ... 5.00

Viso \$207.43

Pirmiaus paskelbtų ..1733.18

Viso \$1940.61

* * *

PATAISYMAS.

Kalėdiniamė numerij abelna aukų suma už tą savaitę buvo paduota \$460.20 — bet vardais buvo paskelbta tik ant \$450.20. Minėtajre numerij praleista sekančių aukautojų vardai:

Iš Rochester, N. Y.:

- N. Juodviršis \$1.00
St. Klimaitis 1.00
J. J. Žilīs ..... .50
D. Jolkas ..... .50
P. Petronis ..... .50
K. Valeniškis ..... .50
R. Povilonis ..... .25
K. J. Semoška ..... .25
Aldonytė 5
Alfrida ..... .45

Viso \$5.00

Juozas Ambrosius, advokatas, Chicagoje \$5.00

Abelna aukų suma buvo teisingai paduota.

Redakcija

PIRMI AMERIKONAI NELAISVĖJE.

Paveikslėlis parodo pirmą būrėlį Amerikos karių, patekusių vokiečių nelaisvėn prieš keletą savaitių. Vokiečių oficerai (iš kairės) klausinėja amerikonus, kurie stovi iš dešinės (du amerikoni be kepurų).

IS AMERIKOS.

PRAŽUVO 71 YPATA.

Washington, D. C. Iš suvirš 800,000,000 pasažierų, pervežtų laivais, žuvo tiktai 71. Abelnas skaitlius, priskaitant tuos, kurie tapo paskandyti yra 592, bet sauzudžių ir nelaimių buvo 210 iš to skaitliaus. Viso meto skaitlius buvo ant 684 maziau, tegu pernai, kuomet žuvo 800.

EXPLOZIJA BRANGIAI ATSIĖJO.

Jersey City, N. Y. Stiklo apsaugos kompanija išlošė savo bylą už nuostolius, prieš Lehig Valley geležinkelį, kuris pagimdė eksploziją amunicijos dirbtuvė Black Tom, liepos 30 d., per reitais metais. Byloj reikalauta atlyginimo \$23,000.

UKIŲ PASKOLOS \$29,824,000.

Washington, D. C. Per 6 mėnesius 12 federalių bankų ukininkams paskolino abelna sumą \$29,824,000, sulyg raporto ukų paskolų komisijos.

STOKA JUODYLO.

New York, N. Y. Dėlei uždraudimo vežti "carbon black", kuris yra reikalingas juodylo dirbime, grėšia pavojus neturėjimui. Juodylo išdirbėjų organizacija šiame reikalė pasūntė lašką prezidentui Wilsonui.

SUDEGĖ 12 MERGINŲ

SAVININKAS PALEISTAS. Avinany, N. Y. Gubernatorius Whitman dovanojio tulam Samuel Barkin, kuris buvo savininku Diamond Candy Co. Brooklyn, kuri sudėgė lapkričio mėn. 1914 m.

Dvylika merginų sudėgė. Bar kin tapo surestūtuos už nepildymą teisių. Jisai nuteistas antrame laipsnyje užmūstytes ir rabaustas nemaziau dviejų ir pusės metų ir nedaugiau penkių ir pasės metų kalėjimo Sing Sing.

PRIRIŠO MERGINA DEGANČIAM NAME.

Springfield, Mo. Tula Rayma Parson, 18 metų amžiaus, rasta surišta ir palikta degančiuose namuose. Ukinnikas ją išgelbėjo. Sakoma, tai darbas buvusio jos mylėtinio.

UŽDARYTI KASYKLOJE, 7 ŽUVO.

Wilkes Barre, Pa. Šimtas vyrų ir vaikų, dirbančių Barnum kasyklose Pennsylvania Coal Co. tapo uždaryti, kuomet žemė nu-dvirto žemyn. Išskyrus 7, visi kiti tapo išgelbėti. Manoma, kad nesurasti yra palaidoti po tuktančiais tonų akmens ir anglies. Tai yra didžiausias užgriuvimas, kuomet nors atsitikęs šiose apie-linkėse.

BANANOS NETURTINGIEMS.

Boston, Mass. Du milijonai bananų tapo pasiulyta neturtin-giems žmonėms. Bananas davė United Fruit Company.

VILKAI VAGIA UKININKŲ VISTAS.

Bayville, N. J. Šiose apiecin-kėse yra baisybė vilkų. Kel kas vilkų gaudytojų padaro nuo \$30 iki \$50 savaitėje, parduodami kailius pagautų vilkų. Apart to apskritys moka specialę mokestį už kiekvieną sugautą vilką.

VALDŽIA GAL PARDAVI-NĖS SĖKLAS.

Washington. Žemdirbystės Departmento sekretorius Hous-ton prase kongreso paskirti \$6, 000,000 pirkiniai sėklų, kurias būtų galima parduoti ukinin-kams už prieinamą kainą.

SUIMTA 2,000 GALIŲNŲ DEGTINĖS.

Columba, S. C. Konfiskuota už \$40,000 vertės degtinės, kuri dabar randašis policijos stoty. Federālės valdžios agentai paėmė apie 500 galiųnų prirody-nių kaltybės tų, kurie degtinę parduodavo.

SUSILAIKĖ NUO ČIAUDĖJIMO, NUSTOJO REGĖJIMO.

Columbia, Pa. Vietinėse au-gstėsnėse mokyklose mokiniams yra uždrausta čiaudėti laike mokinišios. Kuomet mokins jau-čias turėses čiaudėti, jisai turi susilaikyt kokiū nors būdu. Pri-silaikant to prisakomo, tula Angelina Marley nustojo regėjimo.

Ji jautė, kad jai reikės čiaudėti, ir, idant susilaikius, ji paėmė su piršta už nosies. Sulaikydama čiaudėjimą ji nustojo regėjimo. Mergina nematė nuo laiko nelaimės, kuri atsitikė lapkričio 6 d. 1917 m. Manoma, kad nėra vilties jos pasveikimui.

IS DARBO LAIKŲ.

LAIMI STREIKĄ.

Jacksonville, Fla. Telefonų operatorės laimėjo savo streiką prieš Southern Bell Telephone Co., kuri prizadėjo laiką ir puse už viršaiškį ir du kartus atsil-sėti dieną. Prieš išėjimą strei-kan jos nebuvo susiorganizavusios, bet išėjus streikan tuojaus susiorganizavo.

PAKĖLĖ ALGAS.

Atlanta, Ga. Miesto vyriausybė pakėlė algas \$10. į mėnesį valdžioj darbininkams, kurie gauna mažiau \$125 mėnesiui. Yra 1,444 šios rūšies darbininkų.

TRUMPESNĖS VALANDOS. PADARO TINKAMESNIAIS.

Washington, D. C. Standard Oil Co. of California randa, kad aštuonių valandų darbo diena yra naudingesnė ir padaugina iš-dirbystę. Suvienuytų Valstijų senatorius Phelan iš Kalifornijos taip pranešė senatui perėitą mė-nesį. Jisai sakė, kad federalės valdžios atstovas užklausk kom-pnijos, kokia yra pasekmė įve-dimo aštuonių valandų darbo die-nos ir \$4.00 mažiausios mokes-ties dienai. Atstovui pranešta, kad Phelan, kad kompanija lai-kė 9 mėnesių padidėjo išdirbimą

ir jai mažiau atsiėjo. Darbas daug geriaus atliekamas.

Tai buvo daroma su noru iš-tyrimo reikalo ir prigundyti kitos kompanijas tą pat padaryti.

PRIMA MOTERIS.

Mt. Carmel, Pa. Susque-hanna Colliers Co., paskyrė per-mą moterį anglių svėrėja, kie-tų anglių distrikte. Kompanija apskelbė, buk ji priimsianti ap-likacijas nuo moterijų ir kitoms vietoms. Sakoma, taip daro dė-lis stokos darbininkų.

GATVEKARIŲ "DARBININ-KAMS PADIDINA ALGAS.

Jacksonville, Fla. Vietiniai gatvekarių kompanijų darbinin-kai apturėjo 10% algų pakėlimą ir sutartį su Florida East Coast geležinkeliu.

IS VISU.

Chinija užsitraukė naują pas-kolą \$50,000,000 pagerinimui stovio Chinijos Banko. Paskolą sudarė Japonija, Suvienuytos Val-stijos, Anglija ir Francuzija.

Suvienuytos Valstijos žada pagelbėti Šveicarijai, pristatydamos maisto ir anglių. Reikalingi dalykai bus siunčiami Šveicarijon, bet bus gerai saugojama, kad nepakliūtų į vokiečių rankas.

Pranešimas, buk generolas von Ludendorff atsiskęs nuo vietos, yra užginamas per tele-gramą, apturėtą iš Berlino, per Amsterdamą.

Maisto kainos Berline lipa vis augstyn. Sulyg gautų žinių, sviestas kainuoja \$2.25 svaras. Cukrus 56c. svaras. Lašinukai ir kumpis \$2.11 svaras. Muilo 5 šmotai \$1.12

Septyni šimtai įvairių laikraš-čių pakėlė savo kainas; perėitą savaitę 27 pakėlė kainas. Iš jų 95 dienraščiai ir 604 savaitiniai.

Anglija paskyrė Earl Read-ing specialiu ambasadorium prie Suvienuytų Valstijų. Jisai užims vietą Spring-Rice. Naujasai am-basadorius yra žydiškos kilmės, gimęs Londone 1860 m. Jisai pa-eina iš neturtingos šeimynos.

Pradėjo savo karijerą aplėis-damas namus ir pastodamas prie laivų darbo. 1880 m. jisai prad-ėjo dirbti ant laivo. 1885 m. jisai susibankrutijo. 1887 m. pas-tojo advokatu. 1904 m. jisai pateko parlamentan. 1909 m. tapo paskirtas "solicitor gene-ral". 1912 m. paskirtas nariu ministerijos. 1913 m. paskirtas vyriausiu justicijos lordu. 1918 m. tapo paskirtas augščiausiu komisijonierium prie Suvienuytų Valstijų.

Jam žydiški reikalai yra prie-širdies ir jisai visuomet, kur tik gali, pagelbėti sulyg išgalės.

Ispanijoj yra didelė anglių stoka Dideliuose miestuose dėl trukumo anglių nėra nei ži-sako Phelan, kad kompanija lai-kina vis blogyn.

Traukinys Southern Pacific geležinkelio užpultas netoli Em-polme, Sonora valstijoj, Yaqui indijonų. Mexikoj. Suvirš 20 žmonių užmušta. Vaziavo apie 75 kareiviai, bet indijonų skaitlius buvo daug didesnis, ir priešintis negalėjo.

Iš Genevos, Šveicarijoj, pranešama, kad kareiviai, tarnau-janti prie Constance ežero, šau-dė į vokišką laivą Kaiser Wil-hem. Laivas tapo sugadintas kelio.e vietose ir turėjo išplauk-ti.

Sulyg vėliausių pranešimų iš Amsterdamo, sakoma, buk von Hertling, vokiškas kancleris, bu-siąs pašalintas. Nori sugrąžinti į jo vietą buvusį kanclerį von Buelow.

Iš Igonbučio, kuriame gul-von Luxburg, pastaruoju laiku pagarsėjęs savo intrigomis Ar-gentinoje, pranešama buk jo sveikata yra labai blogame padė-jime. Dabar mėginama Luxburgui per Angliją išgauti leidimą į saugiai pervežti Vokietijon.

Francuzai-orlaivininkai laike 1917 metų išviso sunaikino 606 vokiškus orlaivius.

Iš Amsterdamo pranešama, per laikraščių Telegraf, kad 70 žmonių, turėjusių pasportus, tapo sulaikyti ir jų pasportai atinti. Laikraštis, vienok, ne-paduoda priezasčių.

Siame yra bausis vandens užliejimas. Nėra tokio būvę nuo 1831 m. Vanduo dasiekia viršū-nės kaimiečių namų. Gyvuliai prigeria, užderėjimai sunaikinti.

Iš Paryžiaus, per laikraščių Le Matin pranešama, kad Fran-cuzija formaliskai pripažįs Finų respubliką.

Apie Tautos Meno Fondą.

Brangindami lietuvių meną amžių amžiais gyvaji, suprada-mi jo kuriamąją pajiegą busima-me laisvos Lietuvos gyvenime, nusimanydami koki milžinišką darbą mūsų dailininkams teks atlikti toj artymoje ateityj, kada reikės iš naujo Lietuvos gyvenimas tvarkyti ir matydami sunkų medžiaginį padėjimą mūsų ku-rėjų-dailininkų, nutarėme sudaryti tam tikrą fondą mūsų dailininkams šelpti ir jųj veikalam globoti. Fondą pavadinome.

Lietuvių Tautos Meno Fondas. Fondo nariais gali būti visi, kurie apsiima kas mėnuo mokėti jiems pakeliamą sumą.

Fondo kapitalai vartojami lietuviams dailininkams šelpti ir jų reikalams supirkinėti bei globoti. Moralinė ir medžiaginė visuomenės pagalba mūsų dailininkams neatidėtina.

Neduokime pranykti mūsų talentams ir jųj veikalam. Kviečiame visus, visus dėtis! Kiek vėliau plačiau pasitarg ir austatę paskelbsime "Lietuvių Tautos Meno Fondo" darbo taisykles.

Nariai stėgėjai: D-ras Jonas Šliupas. Martynas Ičas. Hipatija Julė Ičienė. Kun. Juozas Tumas. Pranciškus Griška. Jonas Januškevičius. Stasys Šilingas.

Petrapiilis rugpjūčio 28 d. 1917. P. S. Pranesame visuomenei, kad tik pradžiai — pirmykštiesiems reikalams aprupinti Fondas turi turėti ne mažiau, kaip 8000 rublių mėnesiui. Reikalinga jau spū-lių mėnesij šitolia suma turėti.

Manydami, kad mūsų visuomenė gyvai atsilieps ir energin-gai parems steigiamąjį Lietuvių Tautos Meno Fondą, prašome tose vietose kur ypač daug mu-siškių gyvena kaip va: Maskva, Voronežas, Odesa, Kijevas Mius-

kas, Smolenskas, Saratovas, Vi-tepskas, Mohilevas, Boruiskas, Oros, Sekaterinoslavas, Charko-vas, Sibiras ir t.t. tuoj pažymėti rinkimo ar tiesiog iniciatyvos keliu viena asmenį, kuris apsimtu būti toj vietoj Fondo atstovu. Prašome tokio Fondo atstovų tuoj pranešti mums sa-vo adresą, kad galėtume pain-formuoti dėl įvairių formalijų renkant pinigus ir Fondo rėm-ėjus — narius. Prašome Fondo atstovus tuoj pradėti rinkti Fon-do rėmėjus — narius. Surink-tus pinigus prašome kol kas (stambesnėmis sumomis iš kar-to patogia) nesiusti, tik pranešti kiek ir kas apsiima mokėti, kad galėtume orientuotis kiek Fon-das turės pinigų ir, iš to, ko-kias išlaidas galės pakelti.

Visais Lietuvos Tautos Meno Fondo reikalais, prašome kol kas kreiptis tokiu adresu: Petrograd, Baskov per., No. 32 b. 6 St: Ši-lingui.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS BALTIMORE, MD.

Surasta budas persiskyrimui vedusiems. Pastaruoju laikų prasidėjo tankūs persiskyrimai vedusių porų. Gi paklausus jų, kame priezasčių jų persiskyrimo, duoda atsakimus, kad dėl smird-ėjimo. Sako: "Kaip aš su juo gyvenusiu, kad jis plikas ir smir-da ozių." Gi paklausus vyrų dėl-ko jųs menorite su savo moterim-is gyventi, tie taipgi atsako: "Dėl smirdėjimo negali su savo moterimis gyventi." Kiti jau ro metų kaip apsivedė ir tik dabar užuoda.

Dabar visos gyvenašlės orga-nizuojasi prieš gyvenašlius su tikslų, kad vyrai, kurie pasime-tė su moterimis, neturėtų glau-dyties prie mergaičių, kurios taip-pat gali "pasmirsti."

Tankiai pasitaiko susirėmimai moterų gyvenašlių su mergaitė-mis, t. y. su tomis, kurios glau-dosi apie gyvenašlius. Buvo "ko-yvos" dar didesnės gyvenašlių tarpe savęs už mylimas. Tai naujos naujienos apie besarmačius. Kaip galima laukti protingesnės gentkartės, kadangi pradžia netikusi žmonijos. Žmonės privalo nepamiršti to, kad esi žmogus, o ne kas kitas. Tuomet tik galima bus laukti geresnės ateities vis-kam.

Lietuvos Vaikas.

IS ROCHESTER, N. Y.

Nuo Redakcijos. Kivirčiai tarp vietinių lietuvių dėlei sumanyto šaukti Visuotinąjį Amerikos Lie-tuvių seimą, perėjo, kaip rodo, į ypatingus barnius ir užgaulioji-mus. Iš to, žinoma, negali būti raudos. Mēs jau buvom suteikę vietos abejoms pusėms. Dabar mums prisūsta dar daugiau po-lemikos šiame klausime. Dedame abiejų pusių balsą ir šiūmi už-darome spaltas tolimesnei nenau-dingai polemikai.

Atsakymas "Social-Klerikalams". Atsakymas, ant protesto Social-Ikerikalų Konferencijos, prieš "Rochesterio Lietuvių Tarybą," tūpusią No. 51. "Lietuvos", No. 116 "Darbininke" ir kituose lai-kraščiuose.

Kad atsakymas būtų aiškesnis, prisieina paduoti bent trumpą ap-žvalgą viso judėjimo, kada prasi-dėjo sumanymas kviesti prie Vi-suotinojo Seimo. T. M. D. 52 kp. susirinkime, laikytame Geg. 27 d. 1917 m., sumanė tvirtį Rocheste-rio Lietuvių Draugijų Sąryšį (p. A. Zimnickas buvo vienas karš-čiausių to sumanyto rėmėjų) ir pakvietė draugijų atstovus to są-ryšio apkalbėjimui. Tarp šitų at-stovų ir užimė dar praklišnė mintis pamėginti sušaukti Am. Liet. Visuotina Seimą, kuris gal-galėtų įvesti tarp Amerikos Lietu-vių santarę. Ant pirmo atstovų susirinkimo pribuvo 16 atstovų, bet neprieta prie tikslo: Sąryšis nesusitvėrė, nes J. J. Žilio, pa-gaminti jam įstatai nekuriems delegatams nepatiko. Labjausiai rpatiko projekts apvaikšioti šv. Kazimiero dieną kaipo Lietuvos tautingą dieną. Prieš tą sumany-

pakelė visi socialistai didžiausį tikėjimą, o labiausiai K. J. Vaivada, socialistų vadovas, kurį dabar apšvičia klerikalai ant rankų. A. Zimnickas tuomet sakė, kad jis Vaivada už tai nedovanosias.

I antrą atstovų susirinkimą pribuvo tik 9 atstovai, ir šiame susirinkime buvo skaityta rezolucija link Am. Liet. Visuotinio Seimo šaukimo. Vienok ir čia prie tikslų neprieita. I trečią atstovų susirinkimą pribuvo vos trys atstovai; todėl nei sąryšio tvėrimo, nei Visuotinio Seimo projektas neįvyko. Kodėl taip pasidarė? Todėl, kad socialistai tuomet po globa D. L. K. Gedimino draugijos pradėjo vartyti agitacija, juos pasakė ir klerikalai nes birželio 24 d. 1917 m. kun. Kasakaitis, per pėnėkslą bažnyčioje (pasakė maž daug, kad "kuopelė laisvamanių (suprask TMD 52 kp.) užmanė tvėrti Rochesterio Lietuvių Draugijų Sąryšį; mums nereikia jokio Sąryšio; mes turime savo "Federaciją," prie jos reikia prisidėti, bet ne prie Sąryšio; tie laisvamaniai, lyg gyvatė vis taikosi įgilti ir užnuodinti savo laisvamanystės nuodais. Reikia šalintis nuo jų, kaip nuo užkrečiamos ligos, ir t.t." Toks klebono užkrečiamas turėjo pasekmes. Visi lietuviai pradėjo į Sąryšį kreivai žiūrėti, kiti gi pasipiktinę klebono žodžiais, apėjo lietuvių bažnyčią ir dabar atlieka savo dvasinius reikalus "Holy Redeemer" bažnyčioje; ten eina melstis, išpažinties, ten eina su krikščiais ir jau viena pora net ir sliūba ten einė. Tas be abejonės dar labiau paspartino santykius tarp dviejų pušių ir pagaliau klerikalai suėjo blikan su socialistais prieš tautininkus. Labai aktyva ir iki šiol dar tarp lietuvių negirdėta kombinacija.

Vėliaus tapo sušaukti atstovai nuo keturių draugijų ant liepos 27 d. 1917 m.—po du atstovus nuo dr-jos; susirinko 6 atstovai (o ne trys, kaip proteste sako); tarp jų buvo ir A. Zimnickas (kuris dabar yra pirm. Social-klerikalų konferencijos), kuris labiausiai agitavo už Rochesterio Lietuvių Tarybą. Vėliaus A. Zimnickas pasakė J. J. Žiliumi, kad ir Sąryšis būtų įvykęs, jeigu būtų kokia bažnytinė draugija padėjusi tą darbą.

Susitvėrė Rochesterio Lietuvių Taryba. Šita Taryba rugp. 10 d. priėmė rezolucija, tik pasidėkavojant pp. Zimnickui ir A. Smigelskiui, kurioje nurodinėta, kiek lietuvių kareivių kokioj šalyj kaizariauja, ne už savo laisvę, bet už savo pavergėjų laisvę; toj rezolucijoj reikalauja, kad Lietuva turi būti neprigulminga, ir t.t. Šita rezolucija sukėlė didelę audrą labiausiai todėl, kad vietiniai anglų laikraščiai padarė tik jos ištraukas ir padabino neprielankiais antgalviais. [Rezolucija, kaip mums teko ją matyti, keliose vietose buvo "nediplomatiškai" sutaisyta ir tai davė progą anglų laikraščiams prie jos prisikabinti. Mes neabejame apie jos gerus norus, bet galima buvo išvengti nekurių išsireiškimų. Red.] Kuomet netikėtai buvo kilo dėlei tos rezolucijos skandalas anglų spaudoje, mūsų klerikalai ir socialistai, vieton išaiškinti anglų spaudai tikrus lietuvių norus ir pataisyti klaidą, jeigu ji ir buvo, pasinaudojo šita proga aštriam pasmerkimui jiems nepatinkamų tautininkų. Kaip klerikalai, taip ir socialistai lygiai užsisėdo joti.

Vėliaus šv. Jurgio dr-jos pirmininkas A. Zimnickas užklauso J. J. Žilio ir kity, ar mes remtume Visuotinio Seimo sumanymą, jeigu šv. Jurgio draugija šauktų tam tikslui draugijų atstovus. Mes atsakėme, jog tautininkai renms už sumanymą visa spēka, nežiurint to, kas jį sumanė. Tuomet A. Zimnickas liepė J. J. Žiliui gaminti tinkamą rezoluciją,—ką J. J. Žilius ir padarė. A. Zimnickas nusinėšė minėtą rezolucijos projektą pas kun. Kasakaitį, kuris irgi su ja sutiko. Kadangi abešali socialistai ir didžiūna klerikalų yra priešingi tautininkų užmanymams, tai J. J. Žilius patarė A. Zimnickui, kad jstai pats įnešų minėtą rezolucija; ta d visi klerikalai už ją balsuos, o tautininkai ir taip ją remš—kas užtikrins jos priėmimą.

Tuo tikslu šv. Jurgio dr-jos valdymo taryba, rugp. 27 d. 1917 m. Vargorininkas ateina ir prisako visiems iš bažnytinės svetainės išeiti kuogreičiausiai. A. Zimnickas bėga pas kun. Kasakaitį, ir sugrįžęs, praneša, kad esą negalima nieko veikti iki kunigas pasitaisys.

Antras konferencijos susirinkimas įvyko rugšėjo 18 d. 1917 m. A. Zimnickas, atidarydamas susirinkimą, pranešė, kad šis susirinkimas esą sušauktas pirmiausiai išnešimui protesto prieš Centralinį Komitetą, kam jis buk pinigų laikas, paskui esą vietinių reikalų apsvartymui, ir dar kad k respondentai turi pasirašinėti savo pravardėmis, o ne slapivardžiais ir pagaliau išnešimui rezolucijos reikalaujančios Visuotinio Seimo.

J. J. Žilius tuomet pranešė: "Mes, tautininkai visuomet rėmėme, remiame ir remšime, visu sumanymus, kurie veda lietuvius prie vienybės kelio—ir nežiurėme kas tokius sumanymus duoda. Bet mes esame čia sušaukti išnešti rezolucija, reikalaujančią Visuotinio Seimo, o ne rezolucija prieš Centralinį Komitetą. Todėl apie tai ir kalbėkime". Tuomet tarp kitų ima balsą ir p. Vaivada (buvęs streiklauzis ir socialistu vietinis vadovas) ir sako: "Draugiečiai! Lietuva gali būti laisva, ir be abejonės šie "konsulniai" (suprask, vietinės tarybos valdyba) bus gubernatorialis arba kitokiais viršininkais; kas tada bus su jais? Mes turime dabar su jais apsidirbti, ir t.t."

A. L. T. S. 21 kp. Rugšėjo 1 d. 1917 m. parengė atsisveikinimą pašauktiems kariūnėnėm lietuviams. V. Danielius (kuris laiko krautuvę ir gyvena iš lietuvių) sako: "Kas juos ingalioje parengti atsisveikinimą, pašauktiems kariūnėnėm lietuviams, ir dar, sako, į anglų spaudą paduoda? Sukneliso viską: Taip mes čia ramiai gyvenome". Tarsi tai būtų prasiengimas. Visi socialistai ir klerikalai, dabar pasiryzo tautininkams atkeršinti ir rengėsi "slaptu balsavimu" Žiliui ir Semaškai iš konferencijos pašalinti. Tautininkų atstovai, matydami kur dalykai eina, apėjo svetainė. Tuomet social-klerikalų konferencija pareikalavo nuo A. L. T. S. 21 kp-os ir Lietuvos Sunų ir Dukterų dr-jos, kad jos pakeistų savo atstovus į konferencija; bet draugijos atsisakė keisti atstovus.

Trečias susirinkimas įvyko spalio 3 d. 1917 m. kada ir priėmė J. J. Žilius viršinėtą pagamintą rezolucija vienbalsiai, išskiriant 4 punktus. Šiame susirinkime tautinė draugijos nedalyvavo, nes tą dieną turėjo dalyvauti, atidaryme "Chamber of Commerce" naujo namo per Rusijos ambasadorių Borisą Bachmetievą. Apie tai buvo duota konferencijai žinia per atstovą A. Švirnicką ir gauta pranešimas, kad tas busią gerai; rezolucija priimta ir tautinių draugijų vardai įdedama po rezolucija. Taigi nors tautinė draugijos nebuvo davę tam leidimo, vienok, atsižvelgiant į svarbumą rezolucijos, jos neprotestavo, nei viešai, nei privatiškai už dr-jų vardo vartojimą rezolucijoje.

Spalio 31 d. 1917 m. Socialistų-Klerikalų konferencijos susirinkime ta pati komedija atsikartoja ir 17 balsų prieš 3 "ant visados" uždraudžia J. J. Žilį rinkti atstovu, o K. J. Sentašką 8 balsai prieš 2 balsų (?) pasilieka neprašalintais. Social-klerikalų konferencija vėl gruodžio 5 d. šaukė atstovus išnešti rezolucija prieš lenkus; bet vietoje rezolucijos prieš lenkus išneša rezolucija prieš Visuotinio Seimo šaukinį ir prieš Tarybą.

Šita Social-Klerikalų Konferencija jau veikia nuo rugp. 27 d. 1917 m. O vienok nieko neįveikė, kaip tik tautininkų pagaminta rezolucija priėmė; prie kity jos darby priklauso pagaminimas protesto prieš A. L. V. Seimo šaukinį ir pareikalauta Roch. Lietuvių Tarybos sugriovimo; nes social-klerik. konferencijos protokole turi nutarę, jeigu draugijos neatšauks atstovų nuo Roch. Lietuvių Tarybos, tai turi būti nubausos už tai. (?)

A. Zimnickas ir S. Klimaitis buvo iki šiol prie tautininkų; A. Zimnickas buvo A. L. T. S. 21 kp. per du metus pirmininkas, ir taipgi atstovu į Roch. Lietuvių Tarybą. Tik per nepilnmetį A. Zimnickas paliko buvę klerikalų

rugpjučio 27 d. 1917 m. Vargorininkas ateina ir prisako visiems iš bažnytinės svetainės išeiti kuogreičiausiai. A. Zimnickas bėga pas kun. Kasakaitį, ir sugrįžęs, praneša, kad esą negalima nieko veikti iki kunigas pasitaisys.

Antras konferencijos susirinkimas įvyko rugšėjo 18 d. 1917 m. A. Zimnickas, atidarydamas susirinkimą, pranešė, kad šis susirinkimas esą sušauktas pirmiausiai išnešimui protesto prieš Centralinį Komitetą, kam jis buk pinigų laikas, paskui esą vietinių reikalų apsvartymui, ir dar kad k respondentai turi pasirašinėti savo pravardėmis, o ne slapivardžiais ir pagaliau išnešimui rezolucijos reikalaujančios Visuotinio Seimo.

J. J. Žilius tuomet pranešė: "Mes, tautininkai visuomet rėmėme, remiame ir remšime, visu sumanymus, kurie veda lietuvius prie vienybės kelio—ir nežiurėme kas tokius sumanymus duoda. Bet mes esame čia sušaukti išnešti rezolucija, reikalaujančią Visuotinio Seimo, o ne rezolucija prieš Centralinį Komitetą. Todėl apie tai ir kalbėkime". Tuomet tarp kitų ima balsą ir p. Vaivada (buvęs streiklauzis ir socialistu vietinis vadovas) ir sako: "Draugiečiai! Lietuva gali būti laisva, ir be abejonės šie "konsulniai" (suprask, vietinės tarybos valdyba) bus gubernatorialis arba kitokiais viršininkais; kas tada bus su jais? Mes turime dabar su jais apsidirbti, ir t.t."

KAIZERIS IR TURKŲ SULTANAS. Kaizeris neseniai atkank savo talkininką Turkijos sultaną Konstantinopolij. Paveiksliis parodo judviejų susitikimą. Sultanas yra vyras baltuose drabužiuose. Kaizeris yra vyras vokiškam šalme su pakelta prie šalmo ranka.

riąs R. L. D. Sąryšis; Sąryšini nesutvėrus, jis buvo vienas iš karščiausių rėmėjų, kad Roch. Liet. Taryba susitvertų; tik per A. Zimnicko ir A. Smigelskio užsispyrimą tapo ta rezolucija, reikalaujanti Lietuvai Neprigulmybės priimta.

Tas pats p. Zimnickas labai užaugė iš duoto atsakymo į protesto kun. Kas. ir D. L. G. dr-jos. Bet dabar, perėjęs prie klerikalų su Klimaičiu, viską nori sugrąžinti, ką pirmiaus pats statė, ir net socialistus pasikvietė pagelboms pirmiaus buvo didžiansi jų priešai.

Todėl matyt, mainosi laikai, mainosi ir žmonės. Roch. Lietuvių Tarybos Valdyba Pirm. Juozas J. Žilis, Rašt. ir Išd. Ksaveras J Semaška.

DAR APIE TĄ PATĮ.

Kadangi "Liet" Redakcija nesuprato, ar nenorėjo suprasti, Rochesterio Lietuvių paaiškinimo, tilpusio "Lietuvos" num. 51-me, apie netakingą pasielgimą Rochesterio Liet. Tarybos ir pasakė, kad rochesteriečiai sukėlė "kontr-revolucija" prieš pirmiau išneštą jų pačių rezolucija, tai siūnčiame dar šitą paaiškinimą: Mes neprotestavom prieš savo išreiktas mintis; mes tą darėm savo, o ne svetimom galutinė ir buvom pilnai įgalioti nuo visų vietos draugijų ir kuopų.

Taigi mes nenorim, kad kokios ten tarybos nuo 3-ju ypatų daugiau niekeno neįgaliotos [Redakcijai dabar išrodo, kad ne 3 ypatos, bet 3 draugijos padarė iš nes 2-rą rezolucija, pritariant trims kolonijoms šaukti Amer. Liet. Visuotiną seimą. Mes norim, kad Amerikos Lietuvių Višutinias Seimas įvyktų, bet tik tikrai "vynę mylinčių lietuvių, [re]do paties berods, ir visi nori Red.] o ne kokių ten garšųjų sriovinkų, kurie pirmiau išspravardžiuoja, augščiau visko stato srioves, o tik paskui Lietuvos reikalais rupinasi.

Mes nenorėtume seimuotis ir su tokiais, kurie salkžiais žodžiais kalba apie seimą, mintyje turėdami ką kitą [Sunku žinoti, ką kas minty turi. Red.] Taigi Rochesterio lietuviai stovi už susivienijimą sriovių, bet tik nukapotojus saunmylistos šakutes, arba norą mažumai didžiūmą šokint sulgy savo muzikos.

Ant. Zimnickas.

IŠ STANHOPE, N. J.

Patinka "Lietuva," — Smarkūs lietuviai. Rašo vienas skaitytojas mums: "Iškarto "Lietuva" man melabai patiko, bet kaip aš dabar gerai persitikirinau, tai Tamstų laikraštis "Lietuva" verčiau žodžio ir man ji labai patinka. Man labai patiko, kada radau tiek daug mūsų brolių, atjaučiančių savo širdyje tėvynės meilę, ką parodė jų duosnumas Lietuvos reikalams. Pamatęs surašė visų tų gerų tautiečių, net man žlastis paasidarė iš sarmatos, ir ranau sau, kad atsilkauk nuo geriausiu savo tautos mylėtoju. Mums visi yra neprieteliai ru-

so, vokiečiai ir "paliokai."

Vieną kartą vietiniams lietuviams prisiejo su rusais "kariuotė". Pamatę mūsų "kovojiū" gali pasakyti kas yra lietuviai. Prisiejo 40 rusų bėgti nuo 7 lietuvių. Buvo štai kokis atsitikimas: P. R-as pasigėrė karčiamoj ir pradėjo peikti rūsų carą ir kazokus. Jisai sako: "Tie kazokai, tai tik katalikų bažnyčias galėjo pečėtyti gerai, o su vokiečiais, tai nei kiek negali muštis." Žinoma, tai rusams nepatinka. Vienas iš rusų, tulas Mitrow Samsonik, davė lietuviui P. R-ui ir tas krito apglusytas. Vienok karčiamnikas nedavė jiems muštis karčiamoj. Lietuviai susirinko į vieną stubele ir laikė "konferencija" iš d'rbimui pleno, kaip būtų pasekmiausia užpulti rusus. Rusai gė atėjo prie stubeles ir davė akmeniui į duris, kur lietuviai laikė savo "konferencija." Lietuviai buvo prisinėšę kuolus, su kuriais manė rusus užpulti. Vienok patįs rusai atsilankė "kovoti". Na, ir prasidėjo pasūtės "kontr-atakas." Kaip lietuviai pradėjo savo pirmynėigą, du rusai tuojuas krito: Dimitrow S. ir Osip Z. Lietuviai laikėsi iš paskutinės ir sumušė, 12 pusgvyvių paėmė "nelaisvėn". Sumtus tuojuas atidavė policijai, kuri juos nubaudė po \$11.75. O lietuviai "už chrabrastį" (už rarsumą) tik po \$2.00 užmokėjo.

IŠ ROCHESTER, N. Y.

Vakarėlis. Šio miesto jaunimas parengė vakarėlį užbaigimui senų 1917 metų ir sutikimui Naujų 1918 Metų. Rengėjais buvo Petras Sabastinas ir Antanas Uloza. Jaunuomenė pradėjo laiką bezaidsama lietuviškas žaismas. Bezaidsami, nekuriė prisiminė apie vargus Lietuvoje pasilikus, ir tuojuas ragino paaukauti nukentėjusiems nuo karės. Pankavo \$10.50, kurios aukos bus pasiustos Rochesterio Skyriaus Fondan, kasieriui K. Andruskevičiui. [Aukautojų vardų nepakirtuojame, nes negavę aukų, už jas atsakyti negalime, Red.] Širdingai ištariame ačių jaunuomenėi vardan Lietuvos. Garbė rochesteriečiams.

P. A. Sabastinas, A. A. Uloza.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Išleistuvės. Gruodžio 25 d. (Kalėdų dienoj) susijungio bureman lietuvių išleidimui vietinio darbstaus lietuvių, A. J. Bernoto, kuris tulam laikui nusprendė šitą kolonija aplieisti. Susirinkę svečiai apsejo be svaigančių gėrimų. Laiką praleido pasikalbėdami; dainuodami lietuviškas daineles; deklemuodami ir t. t. Užsiminus apie badaujančius lietuviams bei Laisvės Fondą, visi sutiko paaukauti po keletą centų, nes ir pirmiaus jie buvo aukavė. Nekurie aukauja \$10.00 kas metas į Neprigulmybės Fondą. Laikė išleistuvių sumesta

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Išleistuvės. Gruodžio 25 d. (Kalėdų dienoj) susijungio bureman lietuvių išleidimui vietinio darbstaus lietuvių, A. J. Bernoto, kuris tulam laikui nusprendė šitą kolonija aplieisti. Susirinkę svečiai apsejo be svaigančių gėrimų. Laiką praleido pasikalbėdami; dainuodami lietuviškas daineles; deklemuodami ir t. t. Užsiminus apie badaujančius lietuviams bei Laisvės Fondą, visi sutiko paaukauti po keletą centų, nes ir pirmiaus jie buvo aukavė. Nekurie aukauja \$10.00 kas metas į Neprigulmybės Fondą. Laikė išleistuvių sumesta

\$4.50, kurie tapo pasiūti "Lietuvos" redakcijon. (Surašas aukautojų kitoj vietoj).

A. J. B.

IŠ DAYTON, OHIO.

Pastarųjų laikų permainos. Pereitą rudėnį Šv. Kryžiaus parapijos klebonas, kun. Juozas Cricas, apėjo Daytoną. Jo vieta užėmė kun. Cibulskis iš Sioux City, Iowa. Sis atėjęs pradėjo visus parapijos reikalus tvarkyti, nes viskas buvo apleistai. Daytono lietuviai irgi turi progą susipažinti su visomis lietuvių tarpe gyvuojančiomis sriovėmis ir jųjų veikimu. Pirmutinį veikimą ant lietuviškos dirvos pradėjo socialistai, surengė, kaip jie pavadino, "koncertą" susidedantį iš Bimbos spēčių. Tėvo su Maikiu pasikalbėjimui ir kitokių tikėjimą užgaunančių veikalų. Taipgi surengė prakalbas M. Mockui ir V. Ambrazevičiui; pastarasis laikė misijas per 5 dienas. Mockus pirmą kartą pasakė 3 prakalbas, antrą kartą — 4. Surengė prakalbas ir Bulotams, ir visi jie daugiausia kritikavo tautininkus ir katalikus, o nieko gero nepasakė.

Katalikiškoji arba klerikaliskoji sriovė ir pasekė socialistams. Naujų Metų vakarą mūsų naujasis klebonas, surengė vakarėlį. Tame vakarėlyj laikė prakalbą. Kalbos tema buvo pašvesta išgyrimui klerikalų, jų raštų ir jų rarsumą) tik po \$2.00 užmokėjo.

IŠ ROCHESTER, N. Y.

Vakarėlis. Šio miesto jaunimas parengė vakarėlį užbaigimui senų 1917 metų ir sutikimui Naujų 1918 Metų. Rengėjais buvo Petras Sabastinas ir Antanas Uloza. Jaunuomenė pradėjo laiką bezaidsama lietuviškas žaismas. Bezaidsami, nekuriė prisiminė apie vargus Lietuvoje pasilikus, ir tuojuas ragino paaukauti nukentėjusiems nuo karės. Pankavo \$10.50, kurios aukos bus pasiustos Rochesterio Skyriaus Fondan, kasieriui K. Andruskevičiui. [Aukautojų vardų nepakirtuojame, nes negavę aukų, už jas atsakyti negalime, Red.] Širdingai ištariame ačių jaunuomenėi vardan Lietuvos. Garbė rochesteriečiams.

P. A. Sabastinas, A. A. Uloza.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Išleistuvės. Gruodžio 25 d. (Kalėdų dienoj) susijungio bureman lietuvių išleidimui vietinio darbstaus lietuvių, A. J. Bernoto, kuris tulam laikui nusprendė šitą kolonija aplieisti. Susirinkę svečiai apsejo be svaigančių gėrimų. Laiką praleido pasikalbėdami; dainuodami lietuviškas daineles; deklemuodami ir t. t. Užsiminus apie badaujančius lietuviams bei Laisvės Fondą, visi sutiko paaukauti po keletą centų, nes ir pirmiaus jie buvo aukavė. Nekurie aukauja \$10.00 kas metas į Neprigulmybės Fondą. Laikė išleistuvių sumesta

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Išleistuvės. Gruodžio 25 d. (Kalėdų dienoj) susijungio bureman lietuvių išleidimui vietinio darbstaus lietuvių, A. J. Bernoto, kuris tulam laikui nusprendė šitą kolonija aplieisti. Susirinkę svečiai apsejo be svaigančių gėrimų. Laiką praleido pasikalbėdami; dainuodami lietuviškas daineles; deklemuodami ir t. t. Užsiminus apie badaujančius lietuviams bei Laisvės Fondą, visi sutiko paaukauti po keletą centų, nes ir pirmiaus jie buvo aukavė. Nekurie aukauja \$10.00 kas metas į Neprigulmybės Fondą. Laikė išleistuvių sumesta

rės, nes taip buvo nusidažęs, kad vargiai ant kojų galėjo pastovėti. Žmoneliai, pamatę kad klebonas perdaug užsitraukęs, pradėjo nešdintis iš maldnamio, o ne poilgam ir pats kunigas turėjo nešdintis iš Daytono. Akačbalos Ponaitis.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Iš parapijos reikalų. Gruodžio 30 d. atsibuvo čia lietuvių koncertas šv. Petro ir Povilo dr-jos svetainėje. Nežėjan ir aš pasižiūrėti. Ant estrados pamaciau daug nepažįstamų ypatų. Netrukus pasirodė ir vokiečių parapijos kunigas Schmidt. Žymiausias vietas užėmė vokiečiai. Netrukus pradėta giedoti giesmes, kurių mes lietuviai suprasti negalėjome, nes svetimoj kalboj buvo giedama. Paskui vokiškas kunigas anglų kalboje papasakojo apie savo veikimą ir mūsų lietuviškos parapijos tvarkymą—mat jis yra paskirtas lietuvių parapijos užveidai. Bet angliškaie ne visi mūsų žmonės supranta, tai buvo leista mūsų jaunam kun. Kelmėliui atpasakoti lietuviškai, ką ansai vokiškas kunigas kalbėjo.

Didelis nusiminimas daugelį vietinių parapijonų apėmė: net ir čia Amerikoj mūsų lietuvių reikalus neatbutinai turi tvarkyti svetimi žmonės ir mūsų lietuvišką parapiją kontroliuoti vokiečiai, o lietuvis kunigas duota jam tiktai lyg už tulką (vertiką). Kaip ilgai mums svetimtaučiai jodys ant sprando? Mes norime lietuvių, o ne svetimtaučio klebono, nes

Mės ne lenkai, ne maskoliai, Ne vokiečiai, ne totoriai, Mės lietuviai iki šiolei, Tėvynainis.

IŠ DAYTON, OHIO.

Pastarųjų laikų permainos. Pereitą rudėnį Šv. Kryžiaus parapijos klebonas, kun. Juozas Cricas, apėjo Daytoną. Jo vieta užėmė kun. Cibulskis iš Sioux City, Iowa. Sis atėjęs pradėjo visus parapijos reikalus tvarkyti, nes viskas buvo apleistai. Daytono lietuviai irgi turi progą susipažinti su visomis lietuvių tarpe gyvuojančiomis sriovėmis ir jųjų veikimu. Pirmutinį veikimą ant lietuviškos dirvos pradėjo socialistai, surengė, kaip jie pavadino, "koncertą" susidedantį iš Bimbos spēčių. Tėvo su Maikiu pasikalbėjimui ir kitokių tikėjimą užgaunančių veikalų. Taipgi surengė prakalbas M. Mockui ir V. Ambrazevičiui; pastarasis laikė misijas per 5 dienas. Mockus pirmą kartą pasakė 3 prakalbas, antrą kartą — 4. Surengė prakalbas ir Bulotams, ir visi jie daugiausia kritikavo tautininkus ir katalikus, o nieko gero nepasakė.

IŠ ROCHESTER, N. Y.

Vakarėlis. Šio miesto jaunimas parengė vakarėlį užbaigimui senų 1917 metų ir sutikimui Naujų 1918 Metų. Rengėjais buvo Petras Sabastinas ir Antanas Uloza. Jaunuomenė pradėjo laiką bezaidsama lietuviškas žaismas. Bezaidsami, nekuriė prisiminė apie vargus Lietuvoje pasilikus, ir tuojuas ragino paaukauti nukentėjusiems nuo karės. Pankavo \$10.50, kurios aukos bus pasiustos Rochesterio Skyriaus Fondan, kasieriui K. Andruskevičiui. [Aukautojų vardų nepakirtuojame, nes negavę aukų, už jas atsakyti negalime, Red.] Širdingai ištariame ačių jaunuomenėi vardan Lietuvos. Garbė rochesteriečiams.

P. A. Sabastinas, A. A. Uloza.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Išleistuvės. Gruodžio 25 d. (Kalėdų dienoj) susijungio bureman lietuvių išleidimui vietinio darbstaus lietuvių, A. J. Bernoto, kuris tulam laikui nusprendė šitą kolonija aplieisti. Susirinkę svečiai apsejo be svaigančių gėrimų. Laiką praleido pasikalbėdami; dainuodami lietuviškas daineles; deklemuodami ir t. t. Užsiminus apie badaujančius lietuviams bei Laisvės Fondą, visi sutiko paaukauti po keletą centų, nes ir pirmiaus jie buvo aukavė. Nekurie aukauja \$10.00 kas metas į Neprigulmybės Fondą. Laikė išleistuvių sumesta

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Išleistuvės. Gruodžio 25 d. (Kalėdų dienoj) susijungio bureman lietuvių išleidimui vietinio darbstaus lietuvių, A. J. Bernoto, kuris tulam laikui nusprendė šitą kolonija aplieisti. Susirinkę svečiai apsejo be svaigančių gėrimų. Laiką praleido pasikalbėdami; dainuodami lietuviškas daineles; deklemuodami ir t. t. Užsiminus apie badaujančius lietuviams bei Laisvės Fondą, visi sutiko paaukauti po keletą centų, nes ir pirmiaus jie buvo aukavė. Nekurie aukauja \$10.00 kas metas į Neprigulmybės Fondą. Laikė išleistuvių sumesta

patėgti, o Stulginkas kartu su griuvančiomis lubomis nukrito į liepsnas. Ugnegesiai išgelbėjo jį dar gyvą, bet vežant į ligonbutį Stulginkas baisiai apdegtas pasimirė. Velionis buvo 45 metų amžiaus, paprastas darbininkas.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Iš parapijos reikalų. Gruodžio 30 d. atsibuvo čia lietuvių koncertas šv. Petro ir Povilo dr-jos svetainėje. Nežėjan ir aš pasižiūrėti. Ant estrados pamaciau daug nepažįstamų ypatų. Netrukus pasirodė ir vokiečių parapijos kunigas Schmidt. Žymiausias vietas užėmė vokiečiai. Netrukus pradėta giedoti giesmes, kurių mes lietuviai suprasti negalėjome, nes svetimoj kalboj buvo giedama. Paskui vokiškas kunigas anglų kalboje papasakojo apie savo veikimą ir mūsų lietuviškos parapijos tvarkymą—mat jis yra paskirtas lietuvių parapijos užveidai. Bet angliškaie ne visi mūsų žmonės supranta, tai buvo leista mūsų jaunam kun. Kelmėliui atpasakoti lietuviškai, ką ansai vokiškas kunigas kalbėjo.

Didelis nusiminimas daugelį vietinių parapijonų apėmė: net ir čia Amerikoj mūsų lietuvių reikalus neatbutinai turi tvarkyti svetimi žmonės ir mūsų lietuvišką parapiją kontroliuoti vokiečiai, o lietuvis kunigas duota jam tiktai lyg už tulką (vertiką). Kaip ilgai mums svetimtaučiai jodys ant sprando? Mes norime lietuvių, o ne svetimtaučio klebono, nes

Mės ne lenkai, ne maskoliai, Ne vokiečiai, ne totoriai, Mės lietuviai iki šiolei, Tėvynainis.

IŠ DAYTON, OHIO.

Pastarųjų laikų permainos. Pereitą rudėnį Šv. Kryžiaus parapijos klebonas, kun. Juozas Cricas, apėjo Daytoną. Jo vieta užėmė kun. Cibulskis iš Sioux City, Iowa. Sis atėjęs pradėjo visus parapijos reikalus tvarkyti, nes viskas buvo apleistai. Daytono lietuviai irgi turi progą susipažinti su visomis lietuvių tarpe gyvuojančiomis sriovėmis ir jųjų veikimu. Pirmutinį veikimą ant lietuviškos dirvos pradėjo socialistai, surengė, kaip jie pavadino, "koncertą" susidedantį iš Bimbos spēčių. Tėvo su Maikiu pasikalbėjimui ir kitokių tikėjimą užgaunančių veikalų. Taipgi surengė prakalbas M. Mockui ir V. Ambrazevičiui; pastarasis laikė misijas per 5 dienas. Mockus pirmą kartą pasakė 3 prakalbas, antrą kartą — 4. Surengė prakalbas ir Bulotams, ir visi jie daugiausia kritikavo tautininkus ir katalikus, o nieko gero nepasakė.

IŠ ROCHESTER, N. Y.

Vakarėlis. Šio miesto jaunimas parengė vakarėlį užbaigimui senų 1917 metų ir sutikimui Naujų 1918 Metų. Rengėjais buvo Petras Sabastinas ir Antanas Uloza. Jaunuomenė pradėjo laiką bezaidsama lietuviškas žaismas. Bezaidsami, nekuriė prisiminė apie vargus Lietuvoje pasilikus, ir tuojuas ragino paaukauti nukentėjusiems nuo karės. Pankavo \$10.50, kurios aukos bus pasiustos Rochesterio Skyriaus Fondan, kasieriui K. Andruskevičiui. [Aukautojų vardų nepakirtuojame, nes negavę aukų, už jas atsakyti negalime, Red.] Širdingai ištariame ačių jaunuomenėi vardan Lietuvos. Garbė rochesteriečiams.

P. A. Sabastinas, A. A. Uloza.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Išleistuvės. Gruodžio 25 d. (Kalėdų dienoj) susijungio bureman lietuvių išleidimui vietinio darbstaus lietuvių, A. J. Bernoto, kuris tulam laikui nusprendė šitą kolonija aplieisti. Susirinkę svečiai apsejo be svaigančių gėrimų. Laiką praleido pasikalbėdami; dainuodami lietuviškas daineles; deklemuodami ir t. t. Užsiminus apie badaujančius lietuviams bei Laisvės Fondą, visi sutiko paaukauti po keletą centų, nes ir pirmiaus jie buvo aukavė. Nekurie aukauja \$10.00 kas metas į Neprigulmybės Fondą. Laikė išleistuvių sumesta

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Išleistuvės. Gruodžio 25 d. (Kalėdų dienoj) susijungio bureman lietuvių išleidimui vietinio darbstaus lietuvių, A. J. Bernoto, kuris tulam laikui nusprendė šitą kolonija aplieisti. Susirinkę svečiai apsejo be svaigančių gėrimų. Laiką praleido pasikalbėdami; dainuodami lietuviškas daineles; deklemuodami ir t. t. Užsiminus apie badaujančius lietuviams bei Laisvės Fondą, visi sutiko paaukauti po keletą centų, nes ir pirmiaus jie buvo aukavė. Nekurie aukauja \$10.00 kas metas į Neprigulmybės Fondą. Laikė išleistuvių sumesta

patėgti, o Stulginkas kartu su griuvančiomis lubomis nukrito į liepsnas. Ugnegesiai išgelbėjo jį dar gyvą, bet vežant į ligonbutį Stulginkas baisiai

Apžvalga.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 9th day of January, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

PREMIERO LLOYD GEORGE PRAKALBA.

Britanijos premieras Lloyd George prakalba, kurioj jis išdėstė taktininkų tautos išlygas, nežiurint, kad ji yra paremta ant plačios demokratiškos papėdės, negali nepadaryti skaudaus įspūdžio ant lietuvių.

Premieras savo ilgoj kalboj paminėjo kuone kiekvieną pasaulio kampelį, apibriežė likimą kuone kiekvienos užinteresuotos tautos; net Afrikos pusiau civilizuotos ir visai necivilizuotos tautos tiesioginiu Premiero užtikrinimu įgyja savo tautinio savi-apsisprendimo teisę. Viena tik Lietuva, nuo pačios pirmos karės dienos esanti pačiame karės baisybių verpete, išskentėjusi ir kencianti neapsakomus vargus ir nuo pat karės pradžios su kunu ir siela atsidavusi taktininkų pusėi, — kencianti, kraujais paplūskusi ir mirštanti už taktininkų idealus. — Lietuva negali sau rasti plačiam taktininkų programę pažymėtos sau vietos.

Ir nors iš vienos pusės Lloyd George'o abelnos išlygos apie "tautų savi-apsisprendimo, arba pavaldinių sutikimo teises" suteikia progą ir lietuvių tautai panašius teisių tikėtis, tai vienok iš kitos pusės tamprūs jo užreikiimas apie Lenkijos neprigulmybės platumą, surištas su kuone visų pavergtų tautų išskaitliavimu ir Lietuvos tautai suraše apleidimu, sukelia tarp lietuvių didelį baimės pajautimą, kad karutais lietuvių tauta netaptų aukta ant aukuro pasaulio demokratijos, už kurią ji gausiai savo kraują liejo.

Sąryšyje su tuo galima pridėti, kad nieko labiaus pasibaisėtino šios dienos lietuviams nėra, kaip net paprastas nurodymas galimybės bile kokios unijos tarpe lietuvių ir lenkų. Priešai šitą galimybę lietuvių yra pasiryžę, kaip po pilniausia vienutė, kovoti iki paskučiausio galo.

Mokesčių užsidėjimas. Musų spaudoje vėl iškilio klausimas užsidėjimo liuosnoriu mokesčių visiems lietuviams. Ji energiška atnaujino inžinierius T. Naruševičius. Šie mokesčiai turėtų eiti gelbėjimui nuo karės nukentėjusių ir išgavimui Lietuvos laisvės.

Pakeltasi klausimas nėra naujas klausimas. Apie reikalingumą tokių mokesčių taipgi nėra reikalo kabėti: tą daro kuone visos tautos, esančios tokiame padėjime, kaip lietuvių, ir kiekvienas žmogus, galintis bent šiek-tiek rimčiau galvoti bei turintis nors unciją tėvynės ir savo brolių meilės savo širdyje, pripažins, jog tos milžiniškos žaidzos, kurią karė padarė Lietuvai, aukų laisai užgydyti negalima.

Nelaimė yra taip didelė, kad ji apima visą lietuvių tautą ir tik visa tauta, įtempusi visas savo paskutines jėgas, gali tą nelaimę atremti ir nuo pražūties išgelbėti. Aišku, kad reikalingi yra ne retkarčiai varvantieji didesni ar mažesni aukų lašai; bet sistematiskas, pastovus, nesiliaujantis žuvancios tautos gaivinimas. Inžinierius Naruševičius savo straipsnyje, telpančiame šiame numeryje, dar sykį vaizdžiai ir pertikrinančiai visus atyda į tai atkreipia.

Bet ar galima tai padaryti? Žinoma, kad galima. Jeigu kitos tautos tą sugebėjo padaryti ir dar, tai kodėl lietuvių negalėtų to padaryti? Bet — bet su viena išlyga, o ta išlyga yra sekanti: musų sriovės ir musų vadai privalo jeigu ne vienybės, tai bent prie kokio nors bendro susipratimo šiame reikalui prieiti.

Juk šitoks klausimas jau buvo porą metų atgal pakeltas. Ir niekas iš jo neišėjo. Kodėl? Todėl, kad jokia sriovė viena pati, atskirai nuo kitų, tokio darbo jokių būdu negali atlikti.

Tautinių mokesčių užsidėjimas, mat, nėra priverstinis reišjy nebūna! ir, atvirai

kalas, bet liutos noro reikalas, ir tik "moralė prievarta," t. y. visos visuomenės įtekme galima pavartoti prieš tuos, kurie savo pareigų nenori pildyti. Jeigu apsilieidimai turės bent vieną sriovę, kuri tautinių mokesčių užsidėjimui nepritaria, tai jie visuomet tokios sriovės nesutikimu dangstysis ir toji "moralė prievarta" jų nepasieks.

Aukus gali rinkti ir atskiros sriovės — nors galų gale pamatėme, kad ir aukų rinkimas yra daug blogesnis, sriovėms nesutarius. Užsidėjimas nuolatinių mokesčių be sriovių susitarimo šiame reikalui, musų manymu, yra beveik visai negalimas, nes tuomet nėra nei to vienatinio įrankio, kurį mes pavadiname "moralė įtekme". Viena sriovė, kad ji būtų ir didžiausia ir stipriausia, to darbo pasekmingai atlikti negalės.

O dalykas yra ytin svarbus. Ir štai kodėl prieš mus, bile svarbesnį reikalą užklūdžius, vėl kyla sriovių reikalas. Vienybė, sakoma, negalima. Tas yra liudna ir bloga. Faktas vienok pasilieka faktui ir su juo reik skaitytis. Vadinas, reik įsikišti kitokių išėjimų. Jeigu "vienybė" yra negalima, tai šitoks-toks susitarimas, šitoks toks, taip sakant, kontraktas tarp sriovių bent vienam kuriam reikalui atlikti turėtų būti galimas. Jeigu idealiską vienybę nėra galima, tai bent šitokia-tokia sutartis, apsarvuota išlygomis, turėtų būti galima.

Yra sunku surasti tokį atsitikimą, kad du arba keli sveiko proto žmonės, norintieji atlikti svarbų reikalą, negalėtų tarp savęs susikalbėti, susitarti.

Taigi ir šisai reikalas vėl pabrūkia dar sykį Visuotino susivaziavimo reikalingumą, nes tik panašios rusies sueigoje galima tikėtis panašius reikalus tinkamai apkalbėti, apsarvestyti ir nutarti.

Jeigu ultra radikalški bolševikai gali susieiti tartis, ir nekuriuose dalykuose susitarti su militaristiskais Vokietijoms atžagareiviais, tai mes jokiū būdu negalime imanyti ir suprasti, kodėl negalėtų tartis ir susitarti lietuvių.

Mano mielaisi visi Namiškiai: — Taip daugelis didžių atsitikimų įvyko nuo mano paskutinio laiško, kad nei nežinau, nuo kur pradėti. Mes visi gyvename letergare ir negalime nuspresti, ar mes tik sapnuojame, ar ištikro gyvename ant žemės.

Aš negaliu aprašyti, kaip laiminga aš jaučiuosi, kad atvykau čionai kaip sykis šiuo momentu. Prityrimai per kuriuos aš parejau yra daugiau verti, negu visi, ką aš buciau galėjusi išmokti, pasilikus kolegijoj dar ant keturių mėnesių***

Taip, revoliucija atnešė visiems vilties spindulį. Kaip netikėtai ji atėjo, kaip greitai ji pranyko, kaip ramiai ji atliko savo darbą! Bekraujė praktiskai revoliucija! Rusija visuomet buvo skaitoma kaip šalis toli nuo visų kitų atsilikusi progrose, bet kokia civilizuota šalis kada nors davė pasauliui pavyzdį ir panaikino vordką (degtinę) ir prirodė, kad revoliucijos gali būti padarytos be kraujo praliejimo?

Niekas nelaukė revoliucijos. Rusija yra stebuklinga, ir ką ji atliko, tai tam net sunku tikėti. Žmonės gal ir yra neaprašyti ir nekultūringi, bet jie supranta, koki idealai privalo būti žmogui. Aš niekuomet nesitikėjau, ir niekas kitas nesitikėjo, kad žmonės būtų galėję su sykium sukilti kaip vienas ir pasakyti: "Gana! Mes manome patįs valdytis. Mes norime respublikos!"

Ir ką žmonės nutarė, tas ir atėjo.

Niekas nelaukė revoliucijos šiuo laiku, Vasario 14 d. laukta visuotinio streiko. Tikėtasi, kad kelių šimtų tukstančių darbininkų demonstracija nueis prie Dumos ir perduos jai savo pasiskundimus. Visi pirkosi kiek kas išgalėjo sau maisto ir laukė to dienos.

gaspadorius, savo laukus, daržus turintis. Sandariečiai tautininkai ar kiti, nieko, ar mažą sklypelį žemės tevaldo. Ir štai tas nieko ar mažai teturintis pradeda apie vienybę šnekėti, bendrai turtu dailintis kviečia. Kas nukentės? Žinoma, kad katalikas. Šiaip ar taip imsi, o musų visuomenė katalikiška. Kuomet katalikai paskiriam veikia, patys sau gyvena, prie katalikiškos visuomenės nei laisvamaniis, nei socialistas neprieina. Kaip tik "susivienijame," laisvamaniai, laikinai sušvelnėję, į katalikų tarpą įsibriauja. Mes patys įsibriauti jiems padedame. Suprantama, kad iš to katalikų reikalas nukentėia."

Is to bene kiekvianam jau turėtų būti aišku, kad turime reikalą lyg su nauja "klasa" —

Kaip įvyko Rusijos Revoliucija.

Rašo Hypatija Ičienė-Šliupitė

Apie Rusijos revoliucijos pradžia ir bėgį nemažai buvo rašyta laikraščiuose. Vienok pirmu syk mes turime progą skaityti platų aprašymą šio didelio atsitikimo iš po plunksnos ypatos, kuri nuo pat pradžios buvo pačiam Revoliucijos sukuryj. P-nia Ičienė, apart savo locnų patėmijimų, turėjo progą susipažinti su Revoliucijos bėgiu per savo vyrą, dumos atstovą Martyną Ičę, buvusį pačioj to sukuro širdy. Akyvaizdoje virsiminėtų aplinkybių, žemiaus talpinamas aprašymas turi dvigubą žingeidumą ir vertę.

Aprašymas yra formoje laiško savo tėvams pp. Šliapams, Scrantone, Pa., su specialiu pamėjimu perduoti jį "Lietu-

Laiškas rašytas iš Petrogrado Balandžio 13-26 d. 1917 m. — taigi tuojaus po nuvertimo senos valdžios, kuomet manyta, kad jau visa revoliucija užsibaigė. Redakcija.

Mano mielaisi visi Namiškiai: — Taip daugelis didžių atsitikimų įvyko nuo mano paskutinio laiško, kad nei nežinau, nuo kur pradėti. Mes visi gyvename letergare ir negalime nuspresti, ar mes tik sapnuojame, ar ištikro gyvename ant žemės.

Aš negaliu aprašyti, kaip laiminga aš jaučiuosi, kad atvykau čionai kaip sykis šiuo momentu. Prityrimai per kuriuos aš parejau yra daugiau verti, negu visi, ką aš buciau galėjusi išmokti, pasilikus kolegijoj dar ant keturių mėnesių***

Taip, revoliucija atnešė visiems vilties spindulį. Kaip netikėtai ji atėjo, kaip greitai ji pranyko, kaip ramiai ji atliko savo darbą! Bekraujė praktiskai revoliucija! Rusija visuomet buvo skaitoma kaip šalis toli nuo visų kitų atsilikusi progrose, bet kokia civilizuota šalis kada nors davė pasauliui pavyzdį ir panaikino vordką (degtinę) ir prirodė, kad revoliucijos gali būti padarytos be kraujo praliejimo?

Niekas nelaukė revoliucijos. Rusija yra stebuklinga, ir ką ji atliko, tai tam net sunku tikėti. Žmonės gal ir yra neaprašyti ir nekultūringi, bet jie supranta, koki idealai privalo būti žmogui. Aš niekuomet nesitikėjau, ir niekas kitas nesitikėjo, kad žmonės būtų galėję su sykium sukilti kaip vienas ir pasakyti: "Gana! Mes manome patįs valdytis. Mes norime respublikos!"

Ir ką žmonės nutarė, tas ir atėjo.

Niekas nelaukė revoliucijos šiuo laiku, Vasario 14 d. laukta visuotinio streiko. Tikėtasi, kad kelių šimtų tukstančių darbininkų demonstracija nueis prie Dumos ir perduos jai savo pasiskundimus. Visi pirkosi kiek kas išgalėjo sau maisto ir laukė to dienos.

"katalikų klasa," kuriai savoklasas reikalai yra svarbesni u vienybę — ergo ir už Lietuvos laisvę.

Tai yra liudnas ir apgalvėta apsirėškimas. Tauta, kurio "klasos," partijos, ar sriovės stato savo reikalus angščiau už visos tautos reikalus, negali gyventi, neigi savo tautinių siekių — Lietuvos laisvės atsiekti. C jeigu jie ir gautų laisvę, tai neilgai ją galėtų išlaikyti.

Sioj svarbioj valandoj visų lietuvių, kurie tikrai trokšta savo tėvynės laisvės, obalsiu turi būti: "Lietuva ir jos laisvė pirmiausia! Sriovės, partijos ir "klasos" — ant antro pliano!" Už sriovės-partijas-klasas bus laiko žmoniškai pasiginčyti tuomet, kuomet svarbiausj darbą atlinksime — kuomet Lietuvai laisvę išgausime.

Bet nieko neatsitiko. Bet, kaip ten nebutų, kas nors turėjo atsitiikti, nes tai galima buvo lyg ore nujausti — kur nors, kas nors buvo lyg nepaprasta. Žmonės buvo nervingi, visur berniai pasitaikindavo ir he jokios matomos priezasties.

Didžiausia neužsiganėdinimo priezastim buvo stoka juodos duonos. Darbininkai tankiai apleidavo savo namus, eidami darban, nepamėginę nei kashio duonos. Kokį svarą ar du galima buvo kartais gauti, išlaukus po kelias valandas priešais duonos keptuves, ir tai jeigu jos užtėkdavo kol tavo cilė atėdavo. Buvo atsitikimų, kad ir mes duonos negalėdavom gauti.

Šiek-tiek mėsos galima gauti subatomis, nedėdieniais ir pane-dėliais, jeigu jės mieste yra. Tiktai tris svarai cukraus leidžiama pirkėti ypatai į mėnesį — sulyg kortos. (Emilija — tarnaitė — išėjo į krautuvej šį rytą; dabar jau trečia valanda po piet, o ji dar nesugyžo. O diena šiadien baisiai šalta. Jau aš vėlyčiau ir duonos neturėti negu kad kentėti kol ją gausi).

Kerosino beveik visai nėra; Malkos, kurias mes dabar turime (o labai sunku dabar gauti bile kokių), yra taip šlapios, kad vanduo iš jų sunkiasi. Visko truksta ir viskas yra brangu, bet galėtum noriai apsieiti be visų kitų produktų laike karės, bile tik netrukty juodos duonos. Duonos, duonos, ir kur gi ji yra. Biskvitų galima gauti, kiek tik nori (mažiausia kaina už mažą jų dėžutę yra 1 rublis). Bile kiek saldinių galima taipgi gauti už augstą kainą (Kartais paprastą cukrų maždaž aštrionis spalvomis ir pardavinėja kaipo saldiniams). Makaronų visai nematyti. Bet išleidžiant visą savo uždarbį maistui, galima patogiai gyventi.

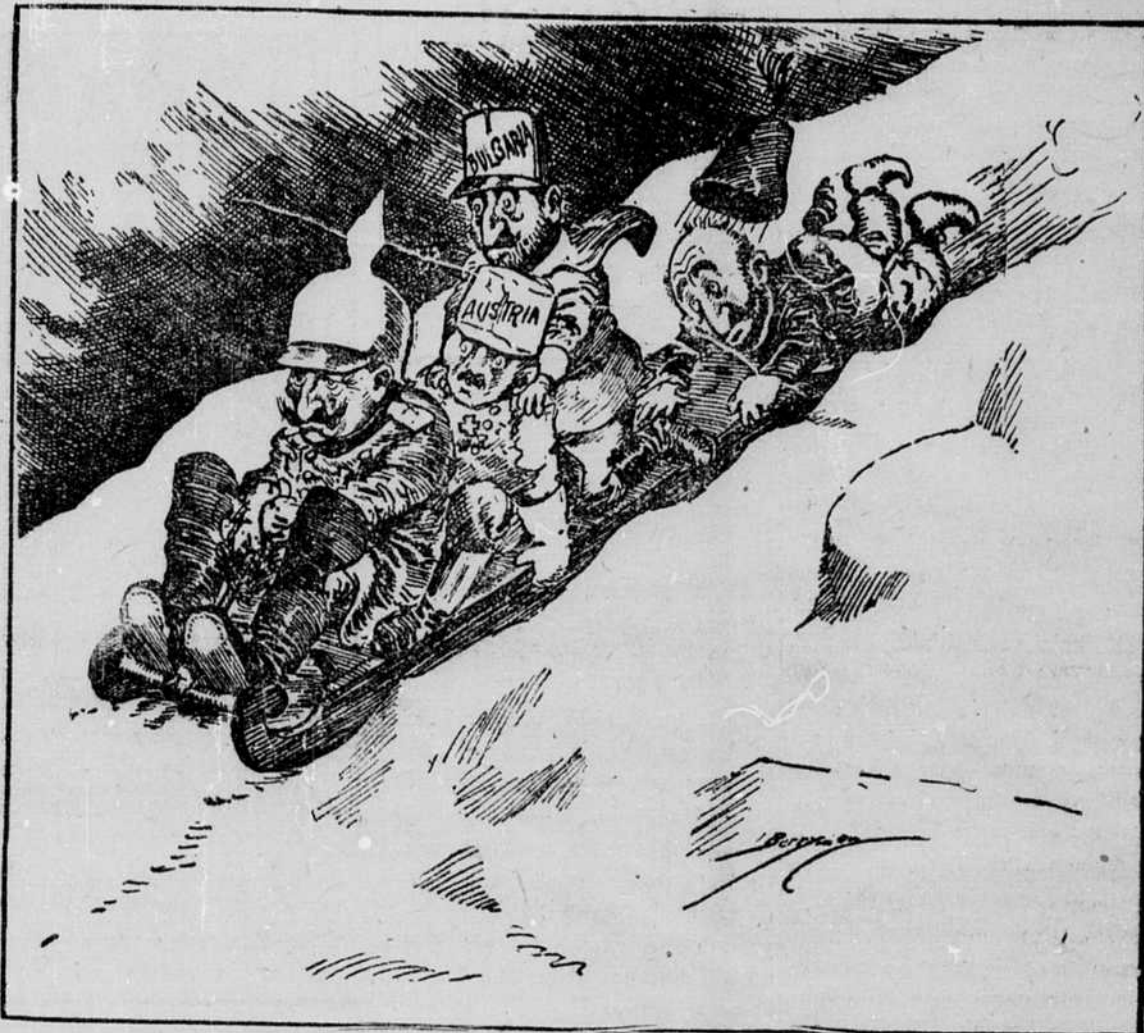
Didesnės dalies produktų netruksta, bet kainos yra baisiai augstos.

Žmonės pradėjo policiją kabinėti. Well, vasario 14-ta diena pradėjo ir nieko neatsitiko. Nedėdieny, vasario 26 d., žmonės pradėjo nerymėti. Jie pradėjo kabinėti policionus, stovinius ant sargybos ant skersgatvių ir pradėjo iš jų sidity. Savęs apsaugojimui policinonai išsitraukė revolverius ir pradėjo šaudyti į minias. Po to susiremimai tarp mažų būrių prasidėjo ir neramumo dvasia apėmė žmones.

Buvo vienas net juokingas atsitikimas. Buryš gatvės vaikpalaičių, kurfluos pasiundė aplink stovėjusieji senesni vyrai, ne tik ruginklavo policinoną, bet sykiti ir nurėdė jį iš drabužių, paleisdami plikutelį.

Kitame atsitikime moteris skundėsi kazokui, kad policinonas užmūšė jos mažą berniuką; kazokas čia pat ant vietos pėvė policinoną durtuvu iš užpakalio.

Stebėtiniausia šio sukilimo ypatybė buvo tame, kad kareiviai ejo žmonių pusėn per visą šitą laiką. Taigi tokiu ramiu būdu prasidėjo nedėdieny,

ROGUČIŲ SEZONAS.

Kaizeris su savo taktininkais šiuo laiku turi "gerus laikus" nuo kalno ant rogučių bevažinčdamas. Suprask, kad kai zeriui dabar gerai sekasi, tiktai klausimas, ar jis laimingai nuo kalno nuvažuos.

bet bijotasi, kad valandoms bebėgant, skerdynės išsiplatinės su pasibaisėtinu greitumu. Policijai duota prisakymas šaudyti į bile minia, susirinkusią gatvėse; todėl mes neišėjome iš namų per visą tą dieną; visi manė, kad tai yra paprasto streiko atsitikimas.

Istoriska diena.

Bet netrukus vėliaus atsidarė visiems akys. Pamedėlis vasario 27 d., pasiliko istoriska diena per amžius. Caras, žinodamas apie žmonių neužsiganėdinimą ir apie formą, kurioj tas neužsiganėdinimas pradėjo išsireikšti, tą pamedėlį anksti išryto paleido Dumą net iki balandžio mėnesiui.

Kaip tas atsitiko aš negaliu suprasti, bet Duma susirinko, nepaisant caro ukažo. Ir kuomet Martynas p. Ičienės vyras Red.] sugrįžo namo tą dieną, tai jis pranešė beveik nepatikėtinai žinias.

Duma atidarė savo posėdį ir viskas buvo tvarkoje, kol... štai Ičio darbininkų delegatai, kurie paltepė dumai paimti viską į savo rankas ir 15 minučių laiko, arba kitaip visi Dumos nariai bus suarėtuoti.

Nusistebėjimas, sakoma, buvo begalo didelis. Štai čia buvo susirinkę atstovai iš visos Rusijos Imperijos; ir štai čia juos pagavo kaip peles slastuose su tokiu ultimatumu. Dumos atstovai pradėjo karščiuotis; jie pradėjo rinktis neramiais būriais ir svarstyti, kas čia geriausia būtų padaryti. Ir štai, žiurėkite! Kiekvienas jų, nežiurint kaip a zagareiviškas jis būtų, nusprendė čia pat ant vietos užbaigti reikalą patiems. Ištikro, reik pasigėrėti šiuo darbininkų špoušiu — taip neapsakomai jis buvo gudriai padarytas.

Žmonės išsiypylė ant gatvių.

Ir štai dabar gatvės pradėjo mirgėti nuo žmonių ir kareivių. Kiekvienam buvo žingaidu, ir išrodė, kad visi apsiniaukę, drėgni, milžiniški Petrogrado namai kvietė visus gyventojus eiti art gatvių. Duma buvo baisiai užsikarščiaavusi, nes išrodė, lyg ji nežinotų už ko čia pirmiausia: griebti; štai čia visa valdžia tapo jėga užversta ant jos pečių. Ji apsiėmė milžinišką ir neapsakomai pavojingą atsakomybę. Ir šioje betvarkės valandoje tapo išrinktas komitetas iš 12 Dumos atstovų apėmimui tuomlaikinės valdžios. Sie 12 narių tiko ministeriais. Nors jie dar nežinojo, kokias vietas jie turi užimti, bet, kaip ten nebutų, jie buvo ministeriais.

Po to prasidėjo milžiniškas darbas konstitucijos perdėrome ir nuskyrimo komisijų atlikimui šių, atlikimui tų ir visoje kitų reikalų. Kas tik galėjo atsiminti apie ką nors, kas buvo užmiršta, tam liepta eiti ir atlikti tą darbą.

MARGUMYNAI.

NAUJIEMS METAMS.

"Grand Rapids, Mich. — Gerb. Redakcija:— Sveikindamas laikraštį "Lietuva" su Naujais Metais, veliju, kad ji remtų musų lietuvių dvasią ir ateityje taip, kaip ji rėmė ikišiolei. Nors musų tauta buvo slopinta amžiais, vienok iki šiolei ji atsilikė prieš juos: išlaikė Lietuvos vokiutinimo laikus, išlaikė lenkinimą ir atsišpyrė prieš rusifikaciją. Dabar atėjo laikas, kad po visų šitų tamsių ir audringų Lietuvių amžių, lietuvių tauta vėl atsistotų ant kojų ir taptų laisva šalin. Tegul tik musų lietuvių, ypač jaunimas, neatšala nuo savo lietuvių dvasios; tegul visi lietuvių, kokių paziurų jie nebutų, eina prie vieno tikslo — įgyti laisvą Lietuvą. Mažiau siauros sriovinės politikos, daugiau plačios, bendros lietuviškos politikos.

V. A. G.

GRIAUSIM SYKIU, O STATYSIM?

Rochester, N. Y. Gerb. Redakcija: — Socialistų ir klerikalų sudarytas musų mieste blokas prieš tautininkus, aciu Dievui, pasekmingai atlieka savo darbą, išnesdamas prieš Rochesterio Lietuvių Tarybą protesto rezoliuciją, kuri tilpo ir "Lietuvos" numeryj 51-me.

Tuom tarpu užduotas, kaip jie manė, didelis smugis vietiniams tautininkams. Kuomet tas darbas jau buvo atliktas, tai dabar vietiniai socialistai pranešė vietiniams klerikalams, kad jie daugiau jų konferencijų nelankys nesą jų principai esą neleidžia tartis tautos reikaluose...

Dabar vietiniai socialistai juokauja; esą nors mes ne diplomatai, o ir klerikalus suvarėme diplomatiškan ragan.

Taigi neapykantos darbe, kaip matome, vienybės ir tarp didžiausių priešininkų ne stoka, bet tvėrimo darbai, Lietuvos darbutos vienybės stoka. Paskūstelis.

APIE "SLIEKUS" IR "ŽIRGUS"

Chicago, Ill. Gerb Redakcija: — Leiskite man pasakyti jums aciu už labai gabią vedamą skyrių "Lietuva ir Kalėdos". Svarbus ir naudingas darbas tapo atliktas, kada Lietuvos laisvėi ir trumpą laiką, kaip matyt, surinkta per \$1800.00. Žymus ir naudingas musų tėvynėi darbas tapo atliktas ir be užgauliojimų, be niekinimo kitų sriovių, be užsipuldinėjimų.

As buciau gal ir nerašęs apie tai, bet šiadien perskaiciau "Darbininko" šitokį editorialą: "Lenktyniauja katalikai su laisvamaniais gelbėjime Lietu-

vos ir rinkime pinigų išgavimui Lietuvai laisvės. Katalikai, kaip matosi, suoliais žengia pirmyn, o laisvamaniai vos-vos slieko žingsniais slenka, bet ir tai gerai — geriau biskis gero, negu visai nieko".

Kadangi aš neesu girdėjęs, kad koki ten "laisvamaniai" būtų rikę aukas išgavimui Lietuvos laisvės, tai reik manyti, kad viršūninėtas priekaitas yra padarytas "Lietuvos" Kalėdiniam fondui.

Kiek tame priekaitė yra teisybės, pauiduja tas pats "Darbininko" 1-as numeris šių metų. Jame klerikalų fondo sekretorius oficiališkai paskelbia, kad kalėdinų aukų į tą fondą šiuosmet įplaukė \$1957.84. O tas aukas rinko jų organizacijos, agitavo visi jų laikraščiai. "Lietuva" gi darbotvosi pati viena su pagelba savo skaitytojų ir jos 1-me numerij tų pačių metų buvo apskelbta, kad per ją vieną suplaukė per aštuoniolika šimtų dolarių. Iš to matyt, kad tas "sliekas" pats vienas vos nesumušė klerikaliskų besispardančių žirgų, visų kruvon sudėty.

Tai kam tie "Darbininko" pigus ir dargi neteisingi kandžiojimai? Ar iš jų kokia nors nauda bus Lietuvos laisvei? Tiesiog sarmatyts turėtų jis už tai prieš rimtus lietuvius. Jis užbaigia, taip sakydamas: "Bet ir tai gerai — geriaus biskis gero, negu kad visai nieko". O aš štai ką noriu jam pasakyti: "Geriau visai nieko, negu biskis blogo".

Laikraščiai, kurie nemoka surasti gero, tegul neieško blogo, ypa: ten, kur jo nėra.

Aukautojas.

LIETUVOS ŽEMES BANKO REIKALAI.

New York, N. Y. — Kun. Jonas Zilinskas, organizatorius "Lietuvos Žemės Banko, — matomai, tėmidamas čikogiečių pasidarbovimą įvairiose kitose sakose, — žingeidauja, kiek čikagiečiai ir abelnai vakaruose, užfakcija tokiai svarbiai įstgai kaip Lietuvos Žemės Bankui. Jisai tršo:

"Kaip čia išsiplatinimas Lietuvos Žemės Banko šerų Lietuvsje ir atieilinkė? Čia, Rytuos, dalykai Lietuvos Banko Žemes stovi gerai. Gyvų pinigų jau sudėta \$54,500.00 doliariais ir 66,000 rubliais."

Ar Lietuva laisvę įgys, ar ne — tokios įstaigos, kaip Lietuvos Žemės Bankas, bus stipriausias lietuvių atsirėmimas ir atsignimmas nuo svetimtautiskų gaivalų Lietuvoje, — nekaltant jau apie paduoką, kurią iš to gali turėti priklausantieji prie jo lietuvių.

LIETUVA PAVOJUJE.

Rašo Inžinierius T. Naruševičius.

(Tąsa iš pereito num.)

Valdžia mažai tesikišo.

Reikia pripažinti — seną, valdžią turedama daug rūpesnio su kare ir viduriniai savo reikalais, mažai tesikišo į mokyklą ir abel-tai į vidurinį nukentėjusių dėl karės komitetų veikimą, bet vis-gi ji stengėsi, kaip tik galima nu-kipti, numazinti paskyrimą pinigų. Tokiu būdu skiriamos lėšos jau gale šešioliktų metų buvo suna-zintos beveik per pusę normos, gi po 20 kap. ant dienos žmogui buvo padikta, nepaisant didėjan-čios brangenybės. Todėl komite-tai priversti buvo pertikrinti mate-riajį padėjimą tremtinių ir skirti pašalpą tik tokiems, kurie negalėjo užsidirbti, kaip padėkim vienos mo-terės su daugeliu vaikų, seniai arba pavieniai vaikai.

Apšyngę ant vietų ir su-sipažinę su vietinėmis gyvenimo aplinkybėmis, tremtiniai pradėjo imtis už darbų ir tokiu būdu darbininkų padėjimas sulyginant pasigerino, nes uždarybi buvo užtekinai ir buvo gana gerai apmokama. Kadangi ištrėmi-mas buvo išauktas kare, ir žmo-nės ne iš savo prielaidis nusto-jo nuosavybės, tad valdžia skai-tė aprūpinimą tremtinių Valsty-binį veikalą, todėl ji įsteigė at-skyrą tam tikslui departamentą: bendram tvarkymui to darbo bu-vo suverta *Osoboj Soviesčan-je po okazaniju pomošči postra-dadžim at vojni*, į kurį įėjo, apart atstovų nuo visokių valdiškių sky-rių, Dumos atstovai nuo tu tau-tų, patekusių karės auka, taipgi atstovai nuo komitetų nukentė-jusius nuo karės šelpai.

Nuo lietuvių komitetų tame valstybiniame organe dalyvavo atstovai išpradžios nuo Centralio Komiteto, o paskui nuo Petrogra-fo ir Maskvos. Atstovavimas posėdžiuose tos valstybinės įstai-gos ypač reikalingas buvo, kur-met svarstyta kiekvieno komite-to sąmatas.

Iš šito matyti, kad komitetai bu-vo skaitomi pusiau valstybinėmis įstai-gomis, ir jų darbas, ypač pi-niginės išlaidos, iš kokio jos ne-būtų šaltinio, buvo valdžios kon-troliuojamos. Komitetai turėjo savo kontrolės organus, t. y. re-vizijos komisijas ir visuotinus su-sirinkimus, kur viešai svarstyta labavimos komitetų, patiriami evizijinių komisijų. Visa tai pas-tui buvo garsinama laikraščiuose ir tokiu būdu tekdavo visuome-nės domai.

Darbas buvo bepartysis.

Darbas komitetuose buvo varto-mas bepartysis (kitai ir negali-na buvo dirbti) ir juose galėjo dalyvauti kiekvienos partijos žmo-gus, jeigu tik jam rūpėjo gelbė-jimas žmonių. Bet per visuoti-nus susirinkimus, atskiros parti-jos išeidavo aikštėn ir čia jau kom-itetų veikimas buvo svarstomas daugiausia iš pažiūros kiekvienos partijos: susikirtimai iškilavo smarkūs; ypač tas apsiareškė ap-vertinime darbo Petrapilės Kom-iteto, kur įsivyravimas partijų da-vė save daugiausia pajausi.

Centralis Komitetas iš priežas-ties nesuitaikymo laike susitvėri-mo jo Vilniuj, daug nustojo sa-vo veikime: nors jamė darbovis ir jautresni veikėjai kairiojo spār-no, bet nekurie užsikirtėliai truk-dė darbą ir todėl, jeigu to skil-mo būtų nebuve, Komitetas būtų daugiau nuveikęs.

Cia partijų kiveriai iš Vilniaus laukė daug blogo padarė, delei ko nukentėjo ti tremtiniai ir užtat jie negalė būti dėkingi tiems, ku-rie partijini egoizmą statė aug-ščiau artymo meilės.

Tas skylinas jautėsi per visą komitetų veikimo laiką ir didžiai atsi-rugo net Rusijos Lietuvių Seime. Musų sąžinė būtų ramesnė, jeigu tokie lūdinai atsitikimai būtų ateityje pamoka netik Rusi-jos, bet gal ir Amerikos lietuviams, vengti tokių nesuspriktimų, kur veikti turi lygiai visų partijų žmonės.

Reikia pripažinti, kad komite-tų darbuose buvo klaidos (kur jų nebūna) ir, atvirai kalbant, blogyn.

galima būtų kur kas daugiau nu-veikti, bet, nepaisant to viso ir mūsų veikėjų mažo prityrimo visuomeniniam darbe, padaryta begalo daug, atlikta milžiniškas darbas, sulyginant su mūsų, abel-tai, jaunu veikimu.

Darbo didumas.

Komitetas turėjo tukstantčius, kaip žemesnės rusijos mokyklų, taip ir vidurinių mokyklų moki-nių, išmėtytų po visokius Rusi-jos miestus; turėjo ir amato mo-kyklas su dirbtuvėmis kriaučė, šiaučių, kalvių, dailidžių, odų išdirbimo ir t. t.; užlaikė šimtus lietuvių mokytojų; turėjo savo daktarus, kunigus ir t. t.

Vienam Voronėžij, kuris dabar tapo lietuvių didžiausiu kul-tūros centru, Centralis Komite-tas užlaikė tukstantį mokinių vidurinių mokyklų; Maskvos Kom-itetas turėjo arti tukstantio visokios rusijos mokinių; Maskvos Augšt. Mokyklų Moksleiviams Šelpai draugija 1916 metais turė-jo apie 200 vien tik studentų ir studencijų; dauguma studentų paskui liko paimta į kariūmenę.

Tą patį atrastite, nors mažes-nę skalę, ir kituose miestuose, kaip Smalenskas, Minskas, Jaroslavas, Ekaterinoslavas ir t. t. Petrapilij, prie Centro Komite-to įsteigė visokios sekcijos, kaip Kultūros ir apšvietimo Kom-isijs, technikų, atstatymo triob-šijų, ir t. t. Centro Komiteto spaus-tuvė dirbo dieną ir naktį, spausdindama vadovėlius, laik-riščius ir šiaip knygas.

Jeigu panorėtumėt susipažinti su veikimu komitetų kitų tautų, tai atrastumėt tą patį ir pas juos, bet, beabejonės, dar didesnį ska-lį, negu pas mus.

Skaitant mano aprašymą, gal-ne pas vieną kyla klausimas: iš kur-gi tam viskam mes gavome lėšas? Mės lietuviai beveik vi-są savo veikimą parėmėm ant lėšų, skiriamų rusų valdžios. Kaslink kitų tautų, tai jos gau-davo lėšas taipgi iš valdžios kur-čas daugiau, negu mės, nes tu-turėjome tremtinių daugiau, bet di-delcs sumas jie rinkdavo ir iš savo tampo, ypač žydai, o len-kaai, turėdami didelius ryšius už-sienyje ir budami patis skaitlin-gi ir turtingi surinko, neskaitant valdžios lėšų, didesnius mi-lijonus, įsteigė rezervos fondus, į kuriuos talpino ir sturktus tarp savųjų pinigus. Todėl vi-šcs beveik tautos turėjo, nelai-me! atsitikus, rezervos fondus.

Mės lietuviai, maitindamies iš dienos į dieną, nič nieko neturė-jom rezervoj, apart to, kas bu-vo skiriama iš Rusų valdžios izdo. Valdžios pinigų negalėjom rez-ervuoti delei to, kad ji reikavo apyskaitos už kiekvieną mėnesį, ir jeigu pinigai nebuvo surau-puoti per paskirtą laiką kuriam nors tikslui, tai jie ateinančiam laikui jau numazindavo sulyg ne-išaikvotos sumos.

Apart to, musų presa keldavo triukšmą, jeigu suzinodavo apie užsitraukimą aikvojamos kokios nors sumos. Pinigai buvo re-gistruojami, kokiam tikslui jie yra skiriami ir jokiū būdu nega-lima buvo aikvoti pinigų, paskir-tų mokykloms, padėkim, maistui arba atvirksčiai.

Revolucija sunkiai atsiliepė.

Iki revoliucijai, rodos, jau ma-ža-daug apsidirbome ir pradėjom galvoti apie grįžimą Lietuvon. Bet revoliucija sudraskė visus musų planus ir pastatė mus sunkiausiam padėjime: pakliu-vom tokiom nelaimėn, kurios lie-tuviai nematė per ištrėmimą ir štai dėl ko:

Abelnai sakant, ko ilgn karė-teszi, tuo brangyn ėjo visas gyvenimas, o valdiškos normos pasilikdavo tos pačios; taip, pra-gyvenimui žmogaus, kuris nega-li dirbti, buvo skiriama, vos tik dvidešimts kap., nepaisant kį-lancios brangenybės. Prie to val-džia, išsekus izdui su užsitrauk-kimu karės, stengdavos kur tik galima lėšas nukirpti, todėl tos lėšos musų įstai-gos ėjo su laiku nelaukia, tai pagalvokit, koki bu-

ty iš jų pusės parama? Kaip jus nudžiugintumt tuos nelai-migus žmones!

Prie Amerikos Lietuvių.

Lietuviai Lietuvoje taipgi var-gingame padėjime; jie teutonų geležinėmis rėplėmis sukaustyti, prie jų nepriešiu, tai kur-gi mums kreipis, kaip ne į Jus, Amerikos lietuviai?

„Jūs vienintėliai dabar laimingi esate viso pilni, o mės elgetos. Aš suprantu, kad kaip kam gal būt tas nemalonu, kaip kitą kart buna nemalonu turtingam žmo-gui, kuomet prie jo kreipiasi uba-gus giminė, bet išėjimo nėra: kaip skęstantis žmogus šaukiasi pagalbos, rėkdamas iš visų pa-jiegu, taip ir mės tą darome ir šaukiamės, pakol dar esame gy-vi, nepaisant to, ar kam malonu ar ne, nes gyvybės instiktas to reikalauja.

Beabejonės ir seniaus Valsty-bės užlaikomos visos įstai-gos neteko tu lėšų, kurias anksčiau gaudavo iš valdžios, ir tokiu bū-du musų komitetai su tremtiniais visiškai nustojo tos paramos, iš kurios jie užsilaikė iki šiam laiku — pasiliko absolučiai be nieko. Komitetai kitų tautų, kaip žydų, lenkų, kaip augščiau minėjam, tu-šio rezervos fondus, tai jie dar šiaip taip užlaikys savo žmones, o mės nieko neturime. Kas-gi tiems žmonėms pasilieka. Vien tik mirtis badu.

Brangumas.

Apart to viso brangenybė gy-venimo ten neįspasakytai ėjo augstyn. Rugsėjo mėnesij, ap-turėjau žinią, kad viskas kyla brangyn ne dienomis, bet valan-domis: svaras sviesto jau tada kaštavo 8 rub., mastas materi-jos — šimtą rublių, sieksnis malkų — šimtą r. ir t. t. Dabar beabejonės tas viskas dar bran-giau.

Tik pagalvokite, kaip ten ga-lima pragyventi pasiturinčiam žmogui, o ką čia kalbėti apie tremtinius, tarpe kurių yra dau-gybė — vaikų, motinų su vai-kais, senų, kurie negali jokiū uždarbio turėti. — Kas-gi jiems pasilieka, nebetekus pašelpos iš valdžios izdo? O juk tik iš to gyvenono!

Musų kraštas po vokiečių, sa-vo žmonių neturime, kurie padė-tumms, — vien tik tremtiniai pasiliko. Visos tautos gelbėjo savo viengeniūs, apsidėjo mo-kestimi savo brolius; Amerikos žydai, jausdami tokį sunkų padė-jimą savo brolių, tuojaus suju-dė ir surinko neseniai per tris savaites penkis milijonus doliarų, jeigu verstį į rusų pinigus, — juk tai penkis dešimtis milijonų! Armenai surengė antrą sa-vo dieną lapkričio mėnesij.

Lietuviai apmėgė.

Taigi kitos tautos rūpinasi apie savo brolius, neužmiršta jų. Ką-gi lietuviai dėl gelbėjimo savo brolių padarė?

Vienas laikraštis atspirda-mas prieš mano paraginimą ap-sidėti mokestimi, suskaitė, kad Amerikoj išviso lietuviams, nu-kentėjusiems dėl karės, per pus-tketvirtį metų surinkta mažiau, negu \$400,000, arba per visus me-tus išėina apie šimtą tukstančių, arba vienas doliaris ant galvos, jeigu skaitytum išviso Amerikoj lietuvių tik 100 tukstančių, arba 20 centų ant žmogaus, skaitant 500 tukstančių, o juk 400,000 tu-kstančių ne visi buvo surinkti tu-stante vien tik lietuvių....

Gerbiameji, tai lašas juo je, sulyginus su nelaimė, kokion mu-sų broliai ir seseris pakliuvo. Mės nereikalaujam nuo jusu di-delio pasirizimo, aukavoti savo turtus, arba gulditi galvas už savo tautą, kaip tai daro kitų tautų žmonės; mės prašom duoti, kas jums yra ne sunku, ne bran-giu.

„Aš raginau aname straipsnyje: „Laisva Lietuva dabar arba nie-kažods“ užsidėti mokestimi, nors po vieną doliarį vidutiniai ant žmogaus per mėnesį ir tai būtų didelė parama, nes surinktumt daugiau milijono doliarų per metus. Juk tai būtų apie 8 mi-lijonai rublių — beveik tokį su-ma, kuri daugiau kaip per metus išmaitintų musų tremtinius; o jeigu dar jį sumestumėt ekstra-šiokią tokią sumą, nes reikalas nelaukia, tai pagalvokit, koki bu-

ty iš jų pusės parama? Kaip jus nudžiugintumt tuos nelai-migus žmones!

„Aš suprantu, kad kaip kam gal būt tas nemalonu, kaip kitą kart buna nemalonu turtingam žmo-gui, kuomet prie jo kreipiasi uba-gus giminė, bet išėjimo nėra: kaip skęstantis žmogus šaukiasi pagalbos, rėkdamas iš visų pa-jiegu, taip ir mės tą darome ir šaukiamės, pakol dar esame gy-vi, nepaisant to, ar kam malonu ar ne, nes gyvybės instiktas to reikalauja.

„Jūs vienintėliai dabar laimingi esate viso pilni, o mės elgetos. Aš suprantu, kad kaip kam gal būt tas nemalonu, kaip kitą kart buna nemalonu turtingam žmo-gui, kuomet prie jo kreipiasi uba-gus giminė, bet išėjimo nėra: kaip skęstantis žmogus šaukiasi pagalbos, rėkdamas iš visų pa-jiegu, taip ir mės tą darome ir šaukiamės, pakol dar esame gy-vi, nepaisant to, ar kam malonu ar ne, nes gyvybės instiktas to reikalauja.

„Jūs vienintėliai dabar laimingi esate viso pilni, o mės elgetos. Aš suprantu, kad kaip kam gal būt tas nemalonu, kaip kitą kart buna nemalonu turtingam žmo-gui, kuomet prie jo kreipiasi uba-gus giminė, bet išėjimo nėra: kaip skęstantis žmogus šaukiasi pagalbos, rėkdamas iš visų pa-jiegu, taip ir mės tą darome ir šaukiamės, pakol dar esame gy-vi, nepaisant to, ar kam malonu ar ne, nes gyvybės instiktas to reikalauja.

„Jūs vienintėliai dabar laimingi esate viso pilni, o mės elgetos. Aš suprantu, kad kaip kam gal būt tas nemalonu, kaip kitą kart buna nemalonu turtingam žmo-gui, kuomet prie jo kreipiasi uba-gus giminė, bet išėjimo nėra: kaip skęstantis žmogus šaukiasi pagalbos, rėkdamas iš visų pa-jiegu, taip ir mės tą darome ir šaukiamės, pakol dar esame gy-vi, nepaisant to, ar kam malonu ar ne, nes gyvybės instiktas to reikalauja.

„Jūs vienintėliai dabar laimingi esate viso pilni, o mės elgetos. Aš suprantu, kad kaip kam gal būt tas nemalonu, kaip kitą kart buna nemalonu turtingam žmo-gui, kuomet prie jo kreipiasi uba-gus giminė, bet išėjimo nėra: kaip skęstantis žmogus šaukiasi pagalbos, rėkdamas iš visų pa-jiegu, taip ir mės tą darome ir šaukiamės, pakol dar esame gy-vi, nepaisant to, ar kam malonu ar ne, nes gyvybės instiktas to reikalauja.

„Jūs vienintėliai dabar laimingi esate viso pilni, o mės elgetos. Aš suprantu, kad kaip kam gal būt tas nemalonu, kaip kitą kart buna nemalonu turtingam žmo-gui, kuomet prie jo kreipiasi uba-gus giminė, bet išėjimo nėra: kaip skęstantis žmogus šaukiasi pagalbos, rėkdamas iš visų pa-jiegu, taip ir mės tą darome ir šaukiamės, pakol dar esame gy-vi, nepaisant to, ar kam malonu ar ne, nes gyvybės instiktas to reikalauja.

„Jūs vienintėliai dabar laimingi esate viso pilni, o mės elgetos. Aš suprantu, kad kaip kam gal būt tas nemalonu, kaip kitą kart buna nemalonu turtingam žmo-gui, kuomet prie jo kreipiasi uba-gus giminė, bet išėjimo nėra: kaip skęstantis žmogus šaukiasi pagalbos, rėkdamas iš visų pa-jiegu, taip ir mės tą darome ir šaukiamės, pakol dar esame gy-vi, nepaisant to, ar kam malonu ar ne, nes gyvybės instiktas to reikalauja.

„Jūs vienintėliai dabar laimingi esate viso pilni, o mės elgetos. Aš suprantu, kad kaip kam gal būt tas nemalonu, kaip kitą kart buna nemalonu turtingam žmo-gui, kuomet prie jo kreipiasi uba-gus giminė, bet išėjimo nėra: kaip skęstantis žmogus šaukiasi pagalbos, rėkdamas iš visų pa-jiegu, taip ir mės tą darome ir šaukiamės, pakol dar esame gy-vi, nepaisant to, ar kam malonu ar ne, nes gyvybės instiktas to reikalauja.

Iš Lietuvos ir Apie Lietuvą.

LIETUVIŲ POLITIŠKAS JUDEJIMAS.

M. Ičo gauta iš kun. K. Alšaus-ko laiškas, rugsėjo 6 d. Lozanoj kuriame tarp kitko sakoma:

„Turiu garbę pranešti, kad „Lietuvių Augščiausios Tarybos delegacijos“, „Pildomojo Lietuvių Komiteto“, „Lithuanijos Centro Komiteto“ ir „Lietuvių informa-cijos Biuro“ atstovai vyksta Lie-tuvon ir iš ten galėtų užsukti Stockholm, gal dar jiems pa-sisektų paimti ką nors ir iš Lie-tuvos. Todėl būtų labai svar-bu ir reikalinga, kad jūs pasius-tuomet bent du žmones Stockhol-man. Yra svarbių dalykų aptari-mui. 1. Lietuvos ateitis. Ir sąjungininkai ir, vokiečiai turi jau maž daug nustatytus plian-us delei Lietuvos. Apie tai ži-noma iš tikrų oficialių šaltinių. Mės turime energingai dirbti, kad tuos plianus padarius mums kuogerjaisias. 2. Dabartinis Lie-tuvos padėjimas. Užimtoj Lie-tuvoj gyvenimas nestovi ant viet-os — eina pirmyn. Kiekviena diena neša vis naujus dideliai svarbius klausimus. Ypač svar-bu yra jau dabar pradėti organi-zuoti ir tvarkyti visuomenės, o gal ir valstybinis gyvenimas. Musų atstovai apsilanke Lietu-voje, o gal ir pačios Lietuvos at-stovai galės daug apie tai pran-esti. 3. Labdarybės klausimas. Popiežiaus paskirta Lietuvai rink-liava dar tik pusiaukelyj. Jos laimingam pabaigimui reikia ge-rokerai darbo.

Tatai kaip matome, klausimų aptarimui yra daug ir svarbių, todėl mės tikimės, kad ką nors į Stockholmą pasiųsite.

Rugsėjo 12 d. M. Ičas yra ga-vęs iš Stockholm nuo J. Aukš-tuolio telegramą, kurioj praneša-ma, kad už dešimties dienų Sto-ckholme jau bus šveicariečiai.

Rugsėjo 17 d. M. Ičas Voro-nėžje yra gavęs telegramą iš Stockholm nuo Dr-o J. Šilupo ir J. Aukštuolio, kurioj patvirtina-ma žinios jau spausdintose musų laikraščiuose apie atiden-gimą Vilniuj Lietuvių Seimo ir apie iškilmingas pamaldas pirmą kartą po 150-ties metų pertrau-kos laikytas Vilniaus Katedroj lietuvių kalba.

Rugsėjo 21 d. „Santara“ yra gavusi telegramą iš J. Savickio pranešančią apie suvažiavimą lietuvių Vilniuje: — „suvažiavi-me dalyvauja 200 atstovų, įsteig-ta Tautos Taryba iš 20 žmonių įvairių sriovių, smarki lenkų kontr-agitacija“.

(Iš „Santaros“).

Reik apsidėti mokestim.

Jeigu žydai užsipyre surinkti penkis milijonus ir surinko juos, aš neabejoju, kad jiegu partijų tarybos susitartų ir laikraščiai tam pritartų, tai musų žmonės sumestų didelę kruvą: jie geri širdingai žmonės, myli savo kra-štą ir savo viengeniūs, čia tik reikia susitarti ir ištikrųjų imties visiems už darbo, be jokių užpa-kalinių tikslų.

Gerbiameji, jei jau pasirody-tų, kad ištikrųjų negalite ar ne-norite sueiti į kruvon bendram darbui dirbti, tai, susimildami ne-klūdykite, jei kiti tą darbą — mezliavos organizavimą — pra-dėtų. Jei patis ir pirštų tam darbui nepajudintumėt, tai ne-trūkydykite jo pasiepinu, nesą toks darbas pirmiausiai bus da-roma tikrai musų nukentėjusiu dėl karės brolių naudai.

Apart to viso, žinios iš užim-tos Lietuvos yra labai lūdnos: senovės priešai mums kala gele-žinius vergijos pančius. Begalo tamsi ateitis, o čia vis dar stau-džia partijiniai vaidai, ir pasipik-tinimai — vis dar mažai tverian-čio darbo....

Pradėtant naujus metus, kiek-vienam reikėtų apsiįmasyti ir už-duoti sau klausimą: kiek jis pa-darė tėvynės naudai; ar jis iš-pildė savo pareigas prieš tuos varguolius žmones, kurie taip sunkų jungą neša per amžius, nes už geresnį jų ateitį mės ne-šam atsakomybę. Pagalios, ap-simasčius, tvirtai pasiryžti nau-jais keliais citi. Todėl paduoki-me vienas kitam brolišką ranką ir eikime naujuose metuose ta-kais meilės ir santaikos, nes to tėvynė reikalauja!

24 gruodžio, 1917, New York, N. Y.

bams ir tuo tikslu apsigyventi Voronėze.

Vice-pirmininkas P. Leonas, Centro Komiteto delegatas į sau-kiamąją Stockholm lietuvių kon-ferenciją.

Nutarta vieton birželio mėn. atsisakiusio St. Šilingo prašyti Joną Ičą sudaryti ir pirminin-kauti „Kultūros ir Švietimo Sek-cijai“.

Sudaryta vyriausia moksleivių bendrabučiams prižiūrėti Komisi-ja į kurią įėjo: kun. dzezonas J. Jasenskis, J. Januševičius ir J. Linartas.

Išklausyta kun. Tumo ir M. Ičo pranešimas apie tarybas su vyskupu Ceplaku dėl 60,000 rub. surinktų per popiežiaus skirtąją rinkliavą nukentėjusiems dėl karės lietuviams ir nutarta suteikti visuomenei šiuo klausimu paaiški-nimų.

Nutarta užmeksti ryšius su Amerika ir jei tai pasirodytų galima, išrašyti iš Amerikos ba-tytų tremtiniais už tuos 100,000 doliarų, kurinos siencia Centro Komitetui Amerikos lietuvių per Raudonąjį Amerikos Kryžių.

Nutarta prašyti „Kultūros ir Švietimo Sekcijos“ paruošti ki-tam Centro Komiteto posėdžiui smulkų darbo planą ir sąmatą tiems darbams išpildyti.

Išklausyta pranešimas apie Technikų Sekcijos St. Šilingo vedamos uždarymą dėl lėšų sto-kos.

Žemės reikalų Sąjunga.

(Agrarių reformų lyga). „Že-mės reikalų Sąjungos“ dalykais kreipis P. Šalčius ir P. Vario-tokis į A. V. Čajanovą, vieną iš įžymiausių rusų visuomenės darbininkų „Agrarių reformų ly-gos“. Iš pasikalbėjimo paaiškė-jo, kad rusams nelabai malonu matyti mažųjų tautų judėjimas ir separatizmas, nes, girdi, ir kau-kazičiai, kad neparodžius se-paratizmo įsteigė tikrai „Kau-kažo skyrių agrarių reformų“, kuriis ruoš medžiagą rusų Stei-giamajam Susirinkimui. Bet ka-dangi pamatai musų „Žemės reikalų Sąjungos“ skiriasi nuo Rusijos „Agrarių reformų lygos“, tai musų „Žemės reikalų Sąjun-ga“ turi būti visai savitas vien-etas ir turi dirbti savarankiš-ka. Kontaktas su Rusijos „Agr-arių reformų lyga“ bus palaiko-mas.

Siemet Petrapilio augščiosios pedagogijos kursas baigė K. Ma-siulienė Gustaitytė — francuzų kalbos kursas ir N. Kavaliaus-kaitė — vokiečių kalbos kursas.

SERMĖGIAUS DARŽAS.

(Pasaka suaugusiems, arba apie Lie-uvą ir jos partijas).

Quid quid agis, sapienter agas te respice finen. Lietuviškai: Ir smarkiausiai bėgant, viena ko-ja tur žemę siekt.

Nejablonskio versta.

Ne pieno upės tekėjo, tik gry-no vandenio; ne kisieliu upių krantai buvo kloti, tik papras-čiausiai medžiais apžėlė.

Tokia buvo ta šalė. Toje šalyje gyveno darzininkas ser-mėgius.

Perėjo per tą šalėlį svetima kariūmenė šalėlį nuavgirno. Ser-mėgius daržą nutrypė, sandė-lius apkraustė, gyvulėlių vos ke-lintą paliko. Vaikučiai, mėsos pasiilgę, visus žvirblius lizdus su jaunikius išsuko, senius išgaudė.

Nuliudęs Sermėgius galvojo: „Namai tušti; ką pasėsi, pasodin-tsi — kirmėlės nuėda. Kaip čia iš naujo ant kojų atsistojus“.

Štai atlekia, atskrieja iš rytų du paukščiai: vienas baltsparnis, kitas juodsparnis. Siulosi pa-tarsia, kaip gyvenimas iš naujo sutvarkius.

— Daržas, — sako baltsparnis, — tegul bus ne tavo, bet dirbsi, iki dirbsi, kaip savo, tik visa šeimyna po tiek lisyti pasiimsit, kiek savo rankomis iškasit, pa-sėt, apravėt tesėsit.

— Penkis dienas valgys, dvi susitursi — skelbė juodsparnis, — iš daržovių dešimtą dalį ma-no žiniai atiduosi. Kunu paleng-pasiimti ant savės artimiausią va-dovystę Centro Komiteto dar-

paukščiai, šnairomis į vienas ki-tą pasižiūrėję — vienas į vieną, antras į kitą šalį.

Pasėdėjo Sermėgius ir nuėjo į daržą, pakaušė besikasydamas.

Iš užpekio pakilo Sermėgius tėvas—senelis ir, lazdele pasiram-tydamas, pro vartus išėjo.

Ėjo diena, ėjo naktį — toli bu-vo nuėjęs; štai ir pargryžta se-nis, pintinėle parsineša.

— Ką gi, tėveli, parsinešei? — klausia namiškiai.

— Ko sviete radęs, to ir parsinešiau, — prabilo senelis, atsi-kvėpęs. — Ką anuodu paukščiai tarė, mano galva visko neapėmė, jus jaunieji galvokit. Tik kaip Sermėgius Sermėgius pakrakėse žvirblių perėtis, kirmėlės nuo daržovių rinkta.

Ir paleido iš pintinės žvirblių burelį.

Senio rankos derlingos buta: žvirblių Sermėgio pakraikėje pri-viso, kirmėlės darže pranyko, daržovės senoviskai klėsdė. At-lėkė baltsparnis, apsidairė, sma-giai nusispysojo.

— Sveikas, Sermėgiu, — ta-rė, — ar nesakiau, nauja tvarka, naujas ir derlius. Taigi žinok, kas tau draugas.

Atskrieja juodsparnis, gėrisi.

— Na, ką, pane, paklausei... mie-la puzūrėt! Tai parinksi ir dešimtinę tego stambesnių, apva-lesnių“.

Ir nuskriejo abudu. Sociologas.

Kaip Atsirado „Apžvalga“.

Jubilėjiniam „Lietuvos“ nu-meryje p. Sernas rašydamas apie musų laikraštijos praeitį, sako:

„Kova svietiškiųjų su kleri-kalais atsirado tik užgimus Žemaičių kunigų leidžiamai „Apžvalgai“.

„Apžvalga“ pagimdė ne Že-maičių kunigai, bet Otto von Mauderodė su Juozu Angrabu, kuris pas Mauderodę korektų skaitytoju buvo. Gal jiedu ir nebūtų gimdė „Apžvalgos“, jei ne „Varpas“ būtų apvaisinęs, arba pastumėjęs.

O tai nusidavė šitaip:

Kaip „Varpas“ pradėjo skam-binti 1888 metuose, tai jo balsas pasklido po visą Lietuvą. Bet tuom tarpu buvo nepermatoma, arba neįsivengiamia klūtis,—tai nukraustymas „Varpo“ į Ragai-nę apie 10 varstų toluo nuo Tilžės, kur Jankus įsitaisė spaus-tuvę ir spausdino „Varpą“. Mau-derodė-gi turėjo geriausią spaus-tivę Tilžėje ir buvo pradėjęs spausdinti, leisti tikėjimiskias knygas, iš ko jam buvo geras ir didelis geseftas, nes nusmukus Mikšo ir Weyerio spaustuvėms delei „Hoch Leben“ ir suviljo-mo lietuvių, visa knygu spauda ir jų pardavimas pateko Mau-derodei, pas kurį kasdienu buvo po keletą knygų pirklių iš visų Lietuvos kraštų.

Knygu pirklyba per visą lai-ką užgimino lietuviškos spaudos Didžiojoj Lietuvoje buvo kaipo profesija sujungta su tikėjimu, teatškumu ir pelnu.

Taigi pasklidus „Varpo“ gar-sui po Lietuvą plačią, knygų pirklių, atvykę pas Mauderodę, reikalavo lietuviškų ir „gazių“. Mauderodė, neturėdamas tu „gazių“ pardavimui, atsisakinėda-vo, tai neturįs, tai visas jau iš-jardavęs.

As patėmyjęs tokį reikalavimą ir netikusį į tai atsakymą, nu-nešiau pas Mauderodę 20 egz. „Varpo“ pardavimui po 15 ka-počių už numerį su 33% nuola-idos. Taigi Mauderodė gavo po 5 kapeikas už pardavimą numerio „Varpo“.

Juo tolyn „Varpo“ reikalavi-mas ėjo vis didyn ir Maudero-dė atėjo mintis leisti savo laik-raštį—ir pigu, delei reklamos ir didesnio patraukimo žmonių prie savės.

Taip Mauderodė, pasitaręs su Angrabu ir pagimdė „Apžvalgą“ be jokios kunigų „pritamnsties“. Jis leido ją 4 puslapių didumo (kaip „Varpas“) kas dvi savaiti, pardudamas po 3 kapeikas nu-merį. „Varpo“, nors neatsisakė pardavinėti, tačiau reikalaujan-tiems pirma kišo „Apžvalgą“ ir tokiu būdu padarė didę konkuren-ciją „Varpui“.

Angrabas, žinoma, visą laiką buvo "Apžvalgos" redaktorium, nors atsakamųjų redaktorių buvo garsinama E. Jagamaistas (ką tūli skaitė kunigū-jegamas-tis-jegomose) Angrabas buvo nariu Švento Pranciškaus 3-čio laipsnio ir didis fanatik, jis pirmiausias pradėjo "Apžvalgoje" kovą prieš "Varpą" ir svietiškus inteligentus; tik vėliaus prisidėjo prie Angrabos kovos ir tu-li Žemaitijos kunigai.

1905 m. Tilžės policija užsima-nė "apžysti" Tilžę nuo rusiškų nichilistų pagal skundus tilžiš-kių lietuvių ir gal Vonsiackoio reikalavimą.

Nors p. Šernas, tuometinis "Varpo" redaktorius, ir turėjo užrubežinį pašportą, Angrabas ir Jonas Kriaučiūnas (kaipo Lu-bovskis) buvo užsimaldave poli-cijoje kaip "prusokai", aš-gi kaip M. Noveskis, amerikonas. Bet-gi visi turėjo kraustytis iš Tilžės. P. Šernas ir Kriaučiū-nas sugrįžo Did. Lietuvon, An-grabas nukako į Krokavą ir įs-tojo į Sv. Pranciškaus vienuo-lyną. Jam išsikrausčius iš Tilžės, užbaigė savo dienas ir jo redag-uojama "Apžvalga"; aš-gi slap-sčiausi apie Tilžę per 8 mėne-sius, nes reikėjo užbaigti "Var-po" ir "Ukininko" redakcijos ir administracijos darbą. Tik ko-vo mėnesyje 1896 metų atvy-kaun Amerikon.

Aš turiu apšiai medegos iš praeties mūsų tautiško atbudi-mo ir darbo, tik vis neturiu tin-kamo laiko tos medegos sutvar-kytiui, apdirbimui.

P. Mikolainis.

Anglijos Lietuvių Grįžimas Rusijon

Visi gyvenantieji Didžiojoje Britanijoje svetimtaučiai, kurie yra tinkamo kariavimui amžiaus, bet nenori pasitoti Anglijos pi-lieciais, arba liuosanoriais įsto-ti kariumenėn, sulys įstatymų yra grąžinami atgal savo viešpa-tijon.

Tarp tokių yra daug ir lietu-vių. Juos pradėta grąžinti Rusi-jon. "Iševių Draugas" Angli-jos lietuvių laikraštis, talpina-tulo K. Matulaičio laisk, kuria-me aprašinėjama kelionė vieno tokio burio lietuvių iš Shotts, Skotijoj.

—Shotts—rašo K. Matulaitis zpleido apie 12 v. nakties (iš 16 d. spalio) išviso apie 50 vyrų pil-ny linksmumo—bent pavirsū-čiai sprendžiant; širdį kas ten kėisės. Edinburghe prirėikė laukti iki 5 v. ryto, apie 4 valan-das. Suprantama, laukta trauki-nij, neišjipant. Traukinį sergė-jė policinonai, kurie pranyko tik vėl traukiny pasijudinus. Kur ve-ža—nežinojo, tik apie 10 v. ry-to pamatė esą Newcastly. Čia pasitiko britų kareiviai. Lietu-viai persodintai į kitą traukinį, sugrūsta it silkės bačkoj, tik be-vežta vos 10 minutų. Sustojus, vėl juos pasitiko apsiginklave britų kareiviai. Aficiariai atėmė iš lietuvių visus jiems policijos išduotus raštus.

Po to lietuviai sulapianta ant mažo sukrypsio laivelio "Victo-ria". Suprantama, jau pekelyj į Edinburgą lietuvių skaitlius pasididino Adieiwellyj ir pačia-me Edinburghe. Jau į laivelį sukimsta apie 3 ar 4 šimtai, visi veiki lietuviai, tik keletas žydų bei lenkų. Bijota lietuvių, kad tuo laivu reiks Rusijon važiuo-ti. Bet apsirakta: pažlausus, su-žinota, jog tik pavėžinama iki kito laivo.

Plaukiant kanalu (Tyne upės), pamatyta didelės rusų laivas "Dvinsk". Keliauninkai pradėjo šaukti "ura"! Manė, kad čia jų laukia. Bet "Victoria" praslinko pro šalį nesustojusi. Netrukus priplaukta kitas rusų laivas (be-ne "Kursk"-Red.), vardo jo ne-atmenama. Tame laive sutikta keliauninkai garsiais riksmiais "ura"! ir skepetų čėni mosikavi-mais. Keliauninkai atsakė tuo pačiu. Iš arčiau pažino, kad tai daugiausiai lietuvių iš Glasgowo, kuriuos tapo graudingai atsi-

sveikinta 28 ir 29 rugsėjo. Pa-sivijo, vadinasi kelionėje išvažia-vusius prieš dvi savaites suvirš. Be ir čia apsilvita keliauninkai, nes "Victoria" prašlaužė, nesu-stodama pro šalį toliaus. Ant-galo užmatyta trečias rusų di-delis laivas "Car". Ten taipgi girdėjos riksmi "ura"! Ke-liauninkai manė, bene ir čia plauks pro šalį, bet šį kartą ne! "Victoria" sustojo prie "Caro" ir keliauninkai pradėjo kraustytis į "Caro" palubes.

Iš "Caro" keliauninkai labai trūkšmingai pasveikino saviškiai, nes tai besą beveik vieni lietu-čiai iš Bellshillo, View Parko, Carfino ir kitur. Susstalpinus ir apsirinkus sau vietas, apie 2 val. po pietų pakviesta visi ant pietų. Pietai visai patiko: gera sriuba, geras gabalas mėsos, užtenkami duonos,—bile visad taip buti!

Kapitono pagelbininkas—lietuvis.

Kapitono pagelbininkas pasiro-dė esąs lietuviu. Šiaip jau beveik visi lietuviai, net juokai, kai ku-ris demonstratyviškai su raud-onais kaklais "naktalais" bei kaklaraikičiais, didžiuojasi it to-ki karvė nauju barskalu bei vai-kas raudonu lopu...

Juokai ir iš to: visi keliauninkai—caro priešai, džiugias, kad jo valdžiai galas: Visi keliauja Ru-sijon, kur raudonieji socialistai dabar vadovauja. Ant laivo, jei iš raudony "naktalais" sprensti irgi pilnai smarkiausi "socialis-tai". Bet visi be "Caro" negali apsiciti, plaukia ant "Caro". Jei tas "Caras" nukeliautų į žuvų karalystę, su juo reiktų ir vi-siems keliauti ten. Literatiškai, seniau caras visų sprandais jodi-nėdavo, dabar proletarai ant "Ca-ro" sprando joja-plaukia į lais-vės šalį, į naują Rusiją.

Vakarui kompaniją ant laivo padidėjo dar keliasimtais pribu-vėlių. Tai besą lenkai, žydai, rusai ir lietuviai.

Užkalbinus vieną labai suvar-gusį lietuvi, pasirodė buvęs tai rusų kareivis, pabėgęs iš vokiečių belaisvės į Holandiją, dabar grįz-tus Rusijon. Į belaisvę papuoles Kauno fortuose, kariavo nuo ka-rės pradžios Mažoj ir Didžioj Lietuvoje. Buvęs 4 mėnesius Mindeno stovykloj, vėliau dirbęs vokiečių amunicijos fabrike ir an-glijų kasyklose, gaudavęs ten po 1 markę į dieną.

Lietuvio pabėgėlio pasaka.

Mokėdave jiems taip vadinai-mais "karės belaisvių pinigais"—iš blekės padirbtais. Tie pini-gai tik stovykloje priimama, kit-ur ne, mat, sunkian pabėgti be tikrų pinigų. Valgis buvo prastas; sriuba iš miltų krūčių tankiausiai mėsos nė už pinigų neaunama be tam tikrų "lai-niukų"—tikietų, patys vokiečiai kitaip negauna. 1916 metais mėginęs iš belaisvės pabėgti, bet nepasisekė: įklauves ir gavęs gre-ta 14 dienų kalėjimo dar gerokai mušti, gaudavęs tik pusę svaro labai prastos duonos, iš medzio, ar šiaudų... 17 liepos 1917 m. pavykė pasprukti į Holandiją, kur išbuvęs 2 mėnesių Roterdam mieste. Ten šelpė ji rusai per savo konsulj. Buvę dar ki-tų belaisvių-pabėgėlių — viso 1180, bet 680 išvažiave Rusijon, pusė iš tų keliavusi ant "Caro", pusė ant "Dvinsko", 500 likę dar Roterdame. Į Britaniją atvykę 10 spaliu. Pasakotojas tulas Petras Lukas, Teisnių kaimo Kudrėnų gminos, Seinų apskricio, Suvalkų rėdybos.

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliškos ir lietuviš-kos kalbų, aritmetikos, knygvedy-stės, stenografijos, typewriting, prikybos taisy, Suv. Valst. istori-jos, abelinos istorijos, geografijos politikinės ekonomijos, pilietinės dailinarašytės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviš-kos kalbų, aritmetikos, knygvedy-stės, stenografijos, typewriting, prikybos taisy, Suv. Valst. istori-jos, abelinos istorijos, geografijos politikinės ekonomijos, pilietinės dailinarašytės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviš-kos kalbų, aritmetikos, knygvedy-stės, stenografijos, typewriting, prikybos taisy, Suv. Valst. istori-jos, abelinos istorijos, geografijos politikinės ekonomijos, pilietinės dailinarašytės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviš-kos kalbų, aritmetikos, knygvedy-stės, stenografijos, typewriting, prikybos taisy, Suv. Valst. istori-jos, abelinos istorijos, geografijos politikinės ekonomijos, pilietinės dailinarašytės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviš-kos kalbų, aritmetikos, knygvedy-stės, stenografijos, typewriting, prikybos taisy, Suv. Valst. istori-jos, abelinos istorijos, geografijos politikinės ekonomijos, pilietinės dailinarašytės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviš-kos kalbų, aritmetikos, knygvedy-stės, stenografijos, typewriting, prikybos taisy, Suv. Valst. istori-jos, abelinos istorijos, geografijos politikinės ekonomijos, pilietinės dailinarašytės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviš-kos kalbų, aritmetikos, knygvedy-stės, stenografijos, typewriting, prikybos taisy, Suv. Valst. istori-jos, abelinos istorijos, geografijos politikinės ekonomijos, pilietinės dailinarašytės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviš-kos kalbų, aritmetikos, knygvedy-stės, stenografijos, typewriting, prikybos taisy, Suv. Valst. istori-jos, abelinos istorijos, geografijos politikinės ekonomijos, pilietinės dailinarašytės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviš-kos kalbų, aritmetikos, knygvedy-stės, stenografijos, typewriting, prikybos taisy, Suv. Valst. istori-jos, abelinos istorijos, geografijos politikinės ekonomijos, pilietinės dailinarašytės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviš-kos kalbų, aritmetikos, knygvedy-stės, stenografijos, typewriting, prikybos taisy, Suv. Valst. istori-jos, abelinos istorijos, geografijos politikinės ekonomijos, pilietinės dailinarašytės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviš-kos kalbų, aritmetikos, knygvedy-stės, stenografijos, typewriting, prikybos taisy, Suv. Valst. istori-jos, abelinos istorijos, geografijos politikinės ekonomijos, pilietinės dailinarašytės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Dr. P. Zilvitis
LIETUVIS GYDYTOJAS, CHIRURGAS
Tel. Drovers 7179 Aptakros Tel. Drovers 6443
3203 So. Halsted St., Chicago

BUK SOFERIU.
Mūsų yra gauti sau tinkamą vie-tig. Niekuomet nebuvo toks dde-lis soferių reikalavimas kaip da-bar. Mes duosime užsienimū kiekvienam pataigusiam kursas mūsų mokykloje. Mokinys pas-kaudojamo individualiame sistemo-mis—nuoseklus pažinimas ir prak-tika važinėjimo automobiliu vi-sokų rušių. Prityrę užsienimū pamiški tamistai ir suteikia tiktai-rūs patarimus ir nurodymus. Mu-sų mokyklai būna: sta. ceriausiu automobiliu ir kitų prietaisų. Už-tikriname tamistai kad tuojaus gausi leidimą. Penktinai ir vaka-cinariai kursai. Visas kursas \$25.00
(Federal Ass'n of Auto Engineers,
1214-16 Jackson Blvd. (Inc.)

DR. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyven mas virs Aptiekos), CHICAGO.

DR. P. G. Wiegner
Priimimo valandos: nuo 8 iki 12 1/2 ryto
ir nuo 7 iki 9 vakare
3325 S. Halsted St. Chicago, Ill.

DIENINĖ MOKYKLA
Jei nori greitai ir paskolingai išmokti Angli-ską kalbėti, šikatyti ir rašyti, tai laukyk mūsų mokyklai. Apart Anglų kalbos, čia mokinama:
Lietuvių kalbos S.V.istorijos Laikų Rašymo Lenka " S.V.Valdybos Priskybos Teisus Lietuva " S.V.Pilietiškos Gramatikos Aritmetikos Geografijos Retorikos, ir tt.
Ir GRAMMAR ir HIGH SCHOOL Kursų. Gyve-nančius toliau mokiname per laiskus. Visas mokymai lietuviškai.
American College Preparatory School
3103 S. HALSTED ST. CHICAGO ILL.
KAMPAS 31-MOS IR HALSTED GATVIŲ

DR. A. J. KARALIUS
Gydo Visokias Ligas.
Ypatingai Užsienėjusias ir Lytiškas.
2121 N. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Dr. K. Drangelis
Dentistas
3261 So. Halsted Street
Phone Drovers 5082
Chicago

P. CONRAD
FOTOGRAFAS
Jeigu nori sau turėti gerą, artistišką paveikslą, tai gali gauti tik pas:
PETRA CONRAD
3130 S. Halsted St., Chicago

Ka Išrasti
? ?
Tai yra Lietuviška knygutė išleista, kurioje yra apie 400 išradimų, kurie gali buti reikalingi, liko išduoti ant reikalavimo ir dėl naudos LIETUVIŲ IŠRADEJŲ. Iš kny-gutės darsizinosite kokį pei-šradimui atnešė ir dar gali atnešti. Jeigu manote apie išradimus, tai rašyk šian-dien Lietuviškai reikalau-damas knygutės kurią išsiu-lyne DYKAL.
AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES Inc.
256 Broadway (LA) New York, N.Y.

Dr. J. JONIKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS
3315 S. Halsted St., Chicago

DR. J. JONIKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS
3315 S. Halsted St., Chicago

Dr. J. JONIKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS
3315 S. Halsted St., Chicago

REIKALAUJAME
vyrų, moterų ir vaikų barz-daskučių mokyti. Šitas yra labai pareikalavimas net ir kariumo. Lengvas mokymas ir di-deli pinigai. Ateik tuojais, arba pa-reikalauk arčiau žinių iš NOSSO-KOFF'S INTERNATIONAL BARBER SCHOOL, 1202 Penn Ave., Pittsburg.

Dr. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limfadenit, užsienėjusias ir puelapitgas vyrų ligas.

J. G. Mezlaizskis
Generalis Kontraktorius ir Namų Statėjas.
2123 W. 23rd St.

Severos Gyvūnės užtaiko sėimynos sveikata

Ziema jau Atėjęsi
su savo kosuliais, peršalimais ir influenza. Neparęyk kosuliu išsi-plisoti. Tuojais jį sulaukyti ir tokiu būdu išvengsi bereikalingų komplikacijų. Imkie

Severa's Balsam for Lungs
(Severos Balsamą Plaučiams), o netrukus patirsi, kad tetai yra pulkus vaistai gydymui nuo 6 kosulio, užkimimo ir spazmodiško snaugulio. Jis yra tvirtai rekomenduojamas, kaip vaikams taip ir suaugusiems. Pilnus nurodymus rasite prie kiekvienos butkės. Kaštuoja 25 ir 50 ct. Parsiuduoda visose aptiekose.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Aleksandro Matuzo, Gyveno McDonald, Pa. Iš-važiavo į Cleveland, O., o dabar nežinau kur jisai randasi. Jisai pats, ar kas apie jį žino, meldžiu atsi-šaukti adresu:
Frank Motuzas
2220 Sarah St., rear S. S. Pittsburgh Pa.

Pajieškau savo brolio Motiejaus Meiluno ir draugo Onufro Maco. Re-migalios miesto, Kauno gub. Je pa-tis, ar kas apie juos žino, malonės pranešti adresu:
Juoz. Meilunas,
1801 New Windsor Lornsie St. Denver, Col.

Pajieškau savo brolių ir seserų; taipgi visų pažįstamų. Paeina iš Paucko sodžiaus, Vilkermerės pav. Kauno gub. Prašau atsišaukti ko-greičiausiai, nes trumpame laike iš-keiliauju Francūzjon.
Atsišaukti adresu:
Joseph Rapsis,
Co. G, 125 Inf., M. S. N. Y. Camp McArthur, Waco, Texas.

Pajieškau savo brolio Vinco Dzin-dzelėto, paeinančio iš Varnių parap. Telsių pav. Kauno gub. Gyveno Baehlster, Mich. 1914 m. Taipgi pa-jieškau drangu Pranciškaus ir Po-vilo Macernių. 1915 m. gyveno Milli-nocket, Me.
Atsišaukti adresu:
Antanas Dzinzelėta,
7 W. G. St. Sparrows Point, Wis.

Pajieškau savo draugu Jono ir Juozapo Jonaičių. Jonaus paeina iš Diršių kaimo, Pasirūtinės parap. Šiau-lyių pav. Kauno gub. Gyveno Juo-zapas paeina iš Gražaičių kaimo, tos pačios parapijos. Turiu reikalą su-sižinoti. Malonėkite atsišaukti adre-su:
Chas. Karskis, Canada
Discovery, B. C.

Pajieškau Stanslovo Skvidulio. Paeina iš Kauno rėdybos, Šiaulių pa-vieto, kaimo Andrešunų, Jonišcio parapijos. Turiu svarbų reikalą; malonėkite atsišaukti ant šito adre-so:
No. 310623. Pte Link G. Coy.
1st Depot Bth, 2 C. O. R. East End Barracks, Hamilton, Ont. Canada.

Ant Pardavimo.
Parsiuduoda "coal yards" ir ledų sankrova. Taipgi jeigu rastusi pu-sininkas, prašomė kreiptis dėl dau-giau informacijų šiuo adresu:
Shaltis Coal Co.,
16th St. and 49th St. Cicero, Ill.

LIETUVOS AGENTAI.
JUSKA. Chicago, Ill.
2224 So. Irving St. JOHN KUBILIUS.
3259 So. Halsted St. GEO. LUKAS.
5021 Union St. ANTON LAUCIUS.
3019 Nlon Ave. JOS. MATULENAS.
1408 Lincoln St. CHAS MORTON.
329 Wall St. K. L. KAIRIS.
5008 Barring Ave. KALINAUSKAS R. M.
613 Union St. KRISTOPAITIS V.
10624 Michigan Ave. KRUSHAS A.
10561 Adbrook Ave. SIMONAS KIELA.
575 W. 6th St. JURGELEVICIA.
1418 So. 48 Ct. B. GRABAUTSKAS.
748 W. 31th W. DOUGLAS J. A.
10801 Michigan Ave. J. DABULSKIS.
3262 So. Morgan St. M. J. DAMJONAITIS.
901 W. 33rd St. J. DRASDAUSKAS.
10806 Wabash Ave. CHESNA V. V.
1410 S. 49 Ct. ANTON CHEKAUSKAS.
1629 Lowell Ave. ADOMAITIS, J. I.
820 So. 16th St. ARMILAS FELIX.
63 W. 2nd St. BACKAUSKIS FRANK.
Box 325 BARTKUS VICTOR.
684 Oliver Av. JOSEPH J. ALLEN.
1339 Reedsdale St. VINCAS AMBROSEVIC.
178 Ferry St. M. S. ALYTA.
23 Congress St. A. ATKIN.
273 River St. ABYSHELL KONS.
2165 Russell St. AKSINAS F.
394 Atlantic St. ACUS JULIUS.
53 Joseph's Lane J. G. BOGDEN.
Box 232 PETER BARTKEVICZ.
877 Cambridge St. E. CAMBRIDGE, MASS.
P. BANELIS.
123 Ferry St. BALTRUSAITIS BROS.
2029 Fifth Ave. DOMINIK BOCKZUK.
211 First St. J. G. BOGDEN.
"FT. BARTKEVICZ".
877 Cambridge St. E. Cambridge, Mass.

Pasitiktinos Gyduolės dėl šeimynos.

Kosuliai ir nušalimai
dabar viespatuoja. Idant su-laikius jų būvima ir išvengti pa-nuimū imkite Severos Balsam for Lungs (Severos Bal-samas Plaučiams), kuri yra puiki gyduolė kosuliams ir užkimimui. Kainos 25 ir 50c.

Galvos Skaudėjimas
reikalauja greitios pagalbos. Taipgi neuralgiški skausmai, Severa's Wafers For Head-ache and Neuralgia (Severos Plotkelės nuo Galvos Skaus-mo ir Neuralgijos) yra žino-mi juų greitiam pagelbėjime šįj trukumų. 12 plotkelių dė-žė už 25 centus.

Moteris ir merginos
drėznai papuola į nesmagu-mus, kelistus juų lyčiai. Kaip sykis tokiuose atsitiki-muose Severa's Regulator yra rekomenduojamas kaip išti-kimas draugas ir pridudantis stiprumą šiose trukumuose. Kaina \$1.25.

Burnos Plovimui,
gargal'avimui, vaistas dan-tius valyti, sukietinimui gu-my, pagelbėjimui užkimimo ir skaudančiai gerklei arba nosies katarul, mes rekomenduojame Severa's Antiseptol. Tai yra puikus mišinys dan-tims ir higieniškiems tik-slams. Kaina 35 centai.

Silpnos nervos
atneša neriviskumą, bemiegį, histeriją, nervų nuopuolimą. Sustiprinimui nervų sistemos imkite Severa's Nervoton. Jis yra žinomas kaip geras stip-rintojas nervų ir nuilusiųs nervams. Jis pagelbės juos labai. Kaina \$1.25.

Puikus Linimentas
privalo turėti vietą kiekvie-noj šeimynoj pagelbėjimui reumatizmo, neuralgijos ir greitos pagalbos reikale. Se-vera's Gotthard Oil (Severos Gotthardiškas Aliejus) yra pul-kus linimentas, žinomas kaip atliekantis savo užduotį. Kainos 30 ir 60 centų.

Strėnų Skaudėjimas
padaro ligonj silpną, pagindo užkietėjimą ir skilvio nemalimą. Severa's Balsam of Life (Severos Gyvasties Balsamas) pagelbsti pataisyti šįj keblu-mų. Jis sustiprina sistemą ir nureguliuoja skilvj ir jo darbą. Kaina 85c.

Geras Apetitas
reikška abelnai gerą sveika-tą ir linksmumą. Laikykite savo apetitą, prašalinkite už-kietėjimą ir sustiprinkite ju-sų virškinimo organus. Im-kite retkarčiais Severa's Stomach Bitters (Severos Skil-vinis Bitteris). Tai yra pu-ikus dėl silpnų ir senų žmo-nių. Kainos 75c ir \$1.00.

Nešvarus kraujas
yra priežastis vočių, skaudu-ly, spuogu, ir kitų trukumų. Furio, turi buti prašalinti iš-lytant kraują, patemus Severa's Blood Purifier (Severos Val-ytojas Kraujo). Tai yra pu-iki kraujul gyduolė. Kaina \$1.25.

Įsisenėjęs užkietėjimas
paprastai padaro apsvaigimą, geltigę, piktą ir kitas piktą ir kitas kepenų keblumus, ku-ris greitai pasiduoda Severa's Liver Pills (Severos Piguokos nuo Kepenų). Kaina 25 cen-tai.

Gydantis muilas
turėtų buti kiekvienos šeim-ynos kudioko maudynė, suau-gusių maudynė, tėvo skuti-muši, motinos ir dukters ve-dams ir įvairiems išsiverži-mams arba išvalymui skaudu-ly. Severa's Medicated Skin Soap (Severos Gydantis mu-las) yra geru muilu visiems tiems reikalams. Kaina 25 centai.

Niežtantį išsiveržimą
žinomi kaip niežai, išbėrimai, druskinė glitė, nuody slanka, krupai; aštrus karštis ir de-dervinė, abelnai pasiduoda greitai Severa's Skin Ointment (Severos Odinė Ointment). Jį privalo buti naudojanti anks-ti ir pagal nurodymus. Ji atneša greitą pagelbą. Kaina 50 centų.

Nenoras Valgyti
dažnai paeina nuo inkų į be-tvarkės. Dėl tos priežastis jo negalima apieisti. Imkite Severa's Kidney and Liver Remedy (Severos Gyduolė nuo Inkstų ir Kepenų) išvengi-mui painumų. Jus sulauky-site tinimą kojų, piktumą, rugštus vidurius ir skaudantį nusišleidimą. Kainos 75c ir \$1.25.

Mostis,
kuri yra žinoma dėl greito gydymo žaidų, nudillimo, nu-sūzinimū, nusidėginimū ir įsijovimū turėtų buti su kiekvienu šeimyna. Severa's Healing Ointment (Severos Gydanti Mostis) yra gerai ži-noma ir rekomenduojama dėl-ėl galėjimo gerai gydyti Kai-na 25c.

Severos Almanakas 1918 metams dabar yra gatavas.
Klauskite jo savo aptiekoj, arba rašykite tiesiog j mus. Jisai duodamas dovanai.
W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Ia.

VIETINES ZINIOS.

"Lietuvos" skaitytojams ispil- dome "Questionaire" dykai. Gyvenantieji Chicagoje gali atsiskaičiuoti vakarus po 7 val., o mes su mielu noru patarnaujame.

Vakarinės mokyklos. Pereitą ponedėlį atsidarė 33 vakarinės mokyklos. Bus mokinama įvairūs amatai ir taip mokslo šakos. Vienoj mokykloj, prie 26-tos gatvės ir Wabash Ave, bus mokinama apie automobilių taisymą.

ISGELBĖJO MOTERĮ IR VAIKĄ.

F. A. Juozapaitis, aptiekorius prie 3601 S. Halsted St. užbėgo ant 3-čio augšto, išlaužė duris ir išnešė iš degančios stupos p-į Joseph Schultz ir 2 metų sūnų Joseph Schultz, Jr. Motina ir sūnus miegojo, kuomet gaisras prasidėjo iš nežinomų priežasčių. Juozapaitis taipgi persergėjo šeimyną Fr. Coleman, kurie gyvena ant 2-ro augšto.

Maisto paroda. Pereitą savaitę Chiagoje, Coliseum, prasidėjo didelė maisto paroda. Yra atdara nuo 11 val. ryto iki 11 val. vakare.

Yra proga moterims pamatyti įvairių dalykų maisto prirengime.

Keturi sužeisti. Iš teatro automobilium vaziavo namo keturios ypatos: Jos. Grovskis, Alexandra Ratkevich, 27 metų, Kaz. Kulevaitė, Josephienė Prouckatė, 20 metų amžiaus, (iš pravardžių galima spręsti, kad tai lietuviai). Grovskis, savininkas automobiliaus, vaziavo išlėto Halsted gatve. Kadangi sniegas vis krito tiesiog į akis, jis nepastebėjo atvažiuojant traukinį iki jau buvo pervažiavęs. Pamatęs traukinį, jisai norėjo pasukti iš kelio, bet traukinys rėžė į automobilį ir keičiančius išmetė. P-16 Kulevaitė, kuri sunkiausiai sužeista, tapo nuvežta į Kensington stacijas ligoninė. Kiti buvo lengviau sužeisti, tai juos prižiūrėjo Dr. Alfred Barrodel, 645 W. One Hundred Twentieth St.

Baltos Rozės Klubo Baliaus. Pereitą savaitę, sausio 5 d., 1918 m., Columbia svet., atsibuvo maskaradinis balius Baltos Rozės Klubo. Žmonių buvo pilna svetainė. Pelnas, sakoma, liks suviršyti keturi doliarai. Sis klubas neseniai paaukavo \$200 Lietuvos Nepriugulybės Fondui per "Lietuvą".

Gaisras Skerdyklose. Pereitą savaitę Swift and Co. skerdyklose, plaukų džiovinimo skyriuje, atsitiko gaisras, kuris kaip apskaitoma, padarė nuostolių už apie \$100,000. Manoma, kad buvo darbas kokio nors krašto priešų. Du naktiniai sargai, pastebėję gaisrą, tuojau bėgo prie gėsinimo aparatų name, bet rado juos sugadintus, kas duoda progą manyti, jog tai yra darbas kokio nenauklėlio. Miesto ir federaliniai agentai pradėjo tyrinėjimą.

Apvogė lietuvius. Du jauni plėšikai, apie 20 m., amžiaus, užpuolė Chas. Angaitį, kuris turi kraująus šapą prie 3120 Harrison gat. Plėšikai suvarė šeimyną į gyvenamuosius kambarius, pasiėmė už \$100 aukso, tris laikrodžius ir \$20 pinigais ir pabėgo.

Apvogė Tulas G. Faubel, grįždamas namo iš Drivers State Bank, prie 42-ros ir Halsted gat. tapo apvogtas 3 apsiginklavusių plėšikų. Nuo jo atėmė \$3,400 ir pabėgo.

VALYKITE ŠALIGATVIUS.

Miesto teisės prisako padaryti šiaip: sniegas, kuris laike dienos iki 4 nukrinta, privalo būti apvalytas į tris valandas.

Sniegas nukritęs per naktį turi būti apvalytas iki 10 val. ryto.

Jeigu sniegas pavirstų į ledą arba pašidaro kietas, reikia apbarstyti pelenis ir kitai daiktams, kurie apsaugoja einančius žmones nuo puolimo.

Jeigu jūs nepadarysite tų dalykų, galite papulti po bausmę \$5.00 už kiekvieną prąsizingimą.

Saugesnio Banko Nėra. Universal State Bank - nes yra po valstijos valdžios supervizija ir po nuolatine užtūra 15 Direktorijų ir penkių gabų ir išikimų Banko Valdininkų. Kapitalas ir Pervirsis \$225,000.00. UNIVERSAL STATE BANK. 3252 S. HALSTED ST. CHICAGO.

Reumatizmas. Išgydė namie, kas tikrai jį turėjo. Mark H. Jackson, No. 480 D.

Mildos Teatras. 3138-42 S. Halsted St. Pradedama 7 valandą kas vakarą. Subatomis ir nedėliomis 2 val. po pietų. Žemai 15c Viršui 10c.

"Lietuvos" Kalendoriai 1918 metais JAU GATAVI. Suskubkite su užsakymais įdėdami penkcentinę stempą, Nesiveluokite.

D-re Maria Dowiatt-Sass. Moterų ir Vaikų Ligų Specialistė. 1725 West 18th Street. 5208 W. Harrison Street. Tel Austin 737.

VYRISKŲ DRABUŽIŲ PIGUMASI. S. GORDON. 1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Karė ir Ukininkai. SOUTHERN LAND CO. 814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.

Linksma Naujiena Visuomenei! Lietuvių Harmonijos Dainoriai. "Zivilė" NEDELIOJE, SAUSIO 20 dieną 1918. School Hall Svetainėje.

LIETUVI! ATMINK SAVO VARGSTANČIUS TEVUS, BROLIUS IR SESERIS LIETUVOJE. JIE TEN KENČIA BADA - ŠALČIUS, O TU ČIA ESI APSIVILKĖS IR SOTUS.

Mokykis Francuzų Kalbos. Užsirašyk "Amerikos Lietuvi", kuriame rasi geriausių Raštų, Zinių, Juokų ir Eilių. "AMERIKOS LIETUVIS" 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Dr. A. L. Yuška. Gydytojas Chirurgas. 731 W. 18th St., netoli Halsted St. 1900 S. Halsted St., kampas 19tos.

JOSEPH A. AMBROSIOUS. LIETUVIS ADVOKATAS. 69 W. Washington Street. 3214 So. Halsted St., Y. L. Yards 7271 CHICAGO, ILL.

Progresyvo Lietuvių Aptieka. A. KARTANAS. 3201 S. Halsted Street Chicago, Ill. Telephone Drover 8448.

"LIETUVOS" KALENDORIAI BUS PASIŪSTI UŽSIMOKĖJUSIEMS PERSIUNTIMO KASTUS—5c. STAMPOMS.

"U. S. PROTECTION Duoda Daugiau Smagumo ir Tarnystos. U. S. Guminiai Apavalai. United States Rubber Company New York. 1918

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVE CHICAGOJE. STEPONAS P. KAZLAWSKI. 4632 So. Ashland Avenue CHICAGO, ILL. TELEPHONE DROVER 7309.

PAIN-EXPELLER. F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York.

Lietuvos Atstatymo Bendrove

išmokejome 4 nuosimčius dividendo. Norintiems pirkti Rusiškų Rublių parduodame juos ant vieno punkto pigiau, negu bile koks Bankas Amerikoje ir negu skelbiamas yra laikraščiuose rublių kursas.

LITHUANIAN DEVELOPEMENT CORPORATION, 320 Fifth Ave., New York, N. Y.

Kviečia prisidėti prie jos su Šerais: vieno Šero kaina 10 dolerių. Vienai ypatai parduodama 5 šerai ir daugiau. 1917 m. jau Uzsakymus siųskite ir reikalaukite informaciją šiuo adresu:

B. K. Balutis

Attorney at Law

Lietuvis Advokatas

Veđa visas bylas telsmuose ir daro visus legaliskus dokumentus.

814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.

("Lietuvos" Namuose)

Ofiso Telefonas: Drover 7184 Namu Telefonas: Yards 5093

Taupyk ir Paskolink Pinigus

Dėdei Samui

Jam jie reikalingi Dabar! Jums jų reikės po Karei!

Pirkite Karės Taupymo Ženklius

Suvienytų Valstijų Valdžios Paranka neša 4% Procenta

Jūs galite pradėti su

Dvidešimts Penkais Centais

Pirkdami Suvienytų Valstijų Thrift Stamp

Jūs, ūkietis, bankierius, arba laikraštis ir daugelis agenturų paaiškins jums apie tai, MATYKITE JUOS!

Tai yra Jūsų Priedermė! Tuomi Suėdysite Gyvastis! Tuomi Laimės šią Karę!

Bell Phone Grant 9219 P. & A. Bridge 3881 Forbes

"Lietuvos" Agentas Pittsburghhe ir ir apieinkėse yra

JONAS KATKUS

Kas-link laikraščio prenumeratos arba knygų įsiai duos reikalingas informacijas

Prie jo taipgi galima darsižnoti apie "Lietuvos" Bendrovės šerus.

2204 FORBES STREET PITTSBURGH, PA.

\$1.25 Rankų Darbo \$1.75 Kepuraitės

MOTERIMS IR MERGINOMS

Kepuraitės yra puikiai padarytos, rankų darbo, ir gaminamos įvairiose spalvose: mėlynos, raudonos, geltonos žalsvos ir t. t.

Dviejų rūšių: už \$1.25 ir \$1.75. Parašykite kokios spalvos norite.

Siųskite money orderį, arba pinigus sekančiu adresu:

LITHUANIAN CAP CO., (Not Inc.)

3340 Emerald Ave., Chicago, Ill

ATEITIS savo skaitytojams juoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, daveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoje, Vokietijoje, Francijoje, Anglijoje ir kt. "Ateitis" kaina metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užsieniuose metams \$2.50. Pasijūreiti viena numeri siunčiame dovanai. "Ateitis", 366 Broadway, So. Boston, Mass.

Sveini MALT CEREAL Tyri KAVOS UZVADUOTOJAI

Turi 65 iki 70% Malto Ekstrakto 10c svaras. Parsiduoda po 20, 50 ir 100 lb. Pirkėjas apmoka pervežimą iš Milwaukee.

Rašykite pavyzdžių ir plakatų MILWAUKEE IMPORTING CO. Dept. 190, 505-37th St. Milwaukee, Wis.

F. P. BRADCHULIS

LAWYER

Lietuvis Advokatas

105 W. Monroe St., Cor. Clark Room 1207

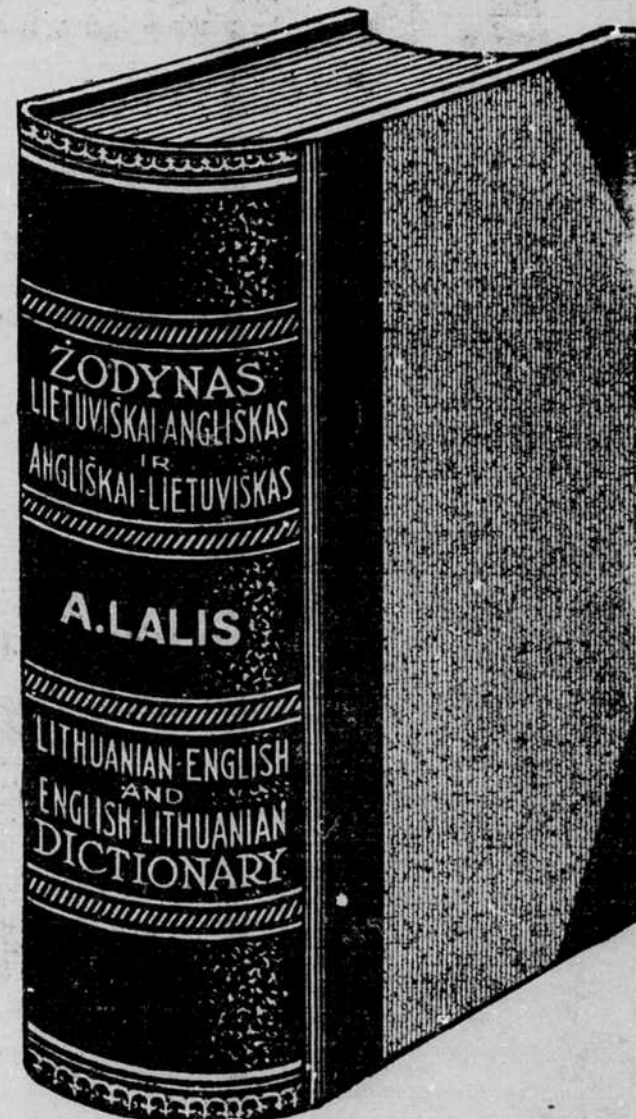
Telephone Randolph 5588

Gyv: 3112 Halsted St. arti 31 St. Phone Yards 2390 CHICAGO, ILL.

Didžiausias ir naudingiausias laikraštis. Neužsiima barnėmis ne polemikomis. Taipina daug žinių. Taipina daug moksliskų ir pamokyančių straipsnių. "DIRVA" verta skaityti kiekvienam lietuviui ir lietuvei. Tik \$2.00 metams. Kanadoje ir Mexikoje \$2.50. Kitose šalyse \$3.00. Ant pažiuros vienas No. Dykai. "DIRVA" 2004 ST. CLAIR AVE CLEVELAND, OHIO

Kas Pirmiausiai Reikalinga Amerikoje?

Kiekvienas žmogus, atvykęs į šią šalį, jaučia tą didžiausią trukumą, kurį suteikia anglų kalbos nežinojimas: Kiekvienas trokštantis daugiau apšvietos, kiekvienas norintis pagerinti savo medžiaginį stovį geresnės vietos arba brangiau apmokamo darbo gamimu, kiekvienas einantis į bižnį, — žodžiu tariant, kiekvienas į šią šalį atvykęs žmogus, manantis čia apsibuti, susitverti gyvenimą, skaistenį rytojų, norintis pasiekti augštesnio stovio visuomenėje, yra priverstas mokėti anglų kalbą arba ją bent suprasti. Be tos kalbos negalima šioje šalyje savistovai žingsnio žengti.

Kaip iš pridėtojo piešinio Tamista matote, žodynas sudaro didelę, beveik 1,300 puslapių, gražią tikrą skura apdarytą knygą, kuri tokioje išvaizdoje, kaip Tamista ją matote, kainuoja \$7.00. Tai, sulyginant su žodyno didumu, yra negirdėtai pigu. Galima žodyną įgyti ir su kiek prastesniais audarais, tuomet kainuos \$6.00:

Norėdami gauti žodyną, kreipkitės šiuom antrašu:

"LIETUVA"

814 W. 33rd STREET CHICAGO LL.

"Lietuvos" Kalendorius 1918 metams J A U yra gatavas. Norintieji Kalendorių malonekite prisiųsti už 5 stempą.

"LIETUVA" 814 W. 33RD STREET CHICAGO, ILL.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Kapitalas 1 Sausio, 1917, \$145,000
Pomirtinių išmokėjo \$92,715
Ligoje pašalpu \$52,813

Moka pomirtinių \$150, \$300, \$500 ir \$1,000. Moka ligoje pašalpos—\$6.00 \$9.00 ir \$12.00 į savaitę.

ŠELPIA Našles, Našlaičius, Moksleivius, Politiskus Kankinius, Imigrantus ir remia visus prakilnius lietuvių tautiskus ir kulturiškus reikalus.

ZMONIŲ apšvietai leidžia savaitraštį "TĖVYNĖ" su iliustruotu mėnesiniu priedu Moterims ir Vaikams, ir nariai tą gauna dovanai. Leidžia kningas, kurias nariams duodama už pusę kainos.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE yra seniausia, didžiausia ir tvirtiausia apdraudos, pašalpos ir kultūros organizacija. Kuopos yra visuose miestuose. Norėdamas prisirašyti, kreipkis prie vietinės kuopos, arba norėdamas platesnių informacijų, rašyk pas Centro Sekretorių, šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS

307 WEST 30TH STREET, NEW YORK CITY.

Užrašyk sau ar savo pažįstamiems didžiausią savaitraštį "VIENYBĖ LIETUVNINKŲ" Insteigta 1886 m. "Vienybė Liet." privalo skaityti kiekvienas lietuvis ir lietuvaite. "Vienybė Liet." taipina moksliskus ir pamokinančius straipsnius. PRENUMERATA METAMS: Suvienytose Valstijose...\$2.00; pusei metų \$1.00. Kanadoje.....2.50; pusei metų \$1.25. Kitose viešpatyose.....3.00; pusei metų \$1.50. Pažiūrėjimui siunčiame vieną numerį dovanai ir knygų katalogą. DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ VISOKIŲ KNYGŲ. "VIENYBĖ LIETUVNINKŲ" 120--124 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Iš Anglų Laikraščių "Chicago Journal"

yra geriausias Lietuvių draugas ir užtarejas. Skaitykit jį!

Ar Norite buti vienas iš šio

Laikraščio Leidedėju?

Pirkite šio laikraščio Bendrovės Šerų, tai busite vienas iš leidedjų. Vienas Šeras \$10.00. Dešimts šerų \$100.00. Noredrmi platesnių žinių, rašykite į

"LIETUVA" 814 W. 33rd St., CHICAGO, ILL. Telephone Drover 7184